

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 7. novembra 2025

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXVIII. - Číslo 11

2 Tri námestia v jednom

Centrum čaká veľká premena. Do Námestia SNP sa zahryzli ťažké stroje a už čoskoro sa môžeme tešiť na novú dlažbu, mobiliár aj zeleň, ktoré ho zjednotia s príľahlými priestranstvami.

14 Malý zázrak

Prekrásny včelárík zohráva dôležitú úlohu v ekosystéme a je indikátorom zdravého prostredia. V Bratislave sa zahniezdil na mieste, kde by ste ho rozhodne nečakali.

16 Pomáhajú rodinám závislých

Počet alkoholikov a drogových závislých v liečebniach výrazne stúpol, pomoc však často potrebujú aj ich blízki. O tom, čo ich trápi najviac, a kam sa môžu obrátiť v prípade núdze, sa dozvieme v rozhovore.

23 Zabila ho zloba

Reliéf na fasáde Primaciálneho paláca pripomína, že u nás v roku 1537 pobudol priekopník medicíny Paracelsus. Do histórie sa zapísal nezmazateľnými písmenami, no za úspech zaplatil tú najvyššiu cenu.

Okrem centra si najväčšiu pozornosť MsP vyžaduje Trnavské mýto, Račianske mýto, Hlavná stanica a Mlynské Nivy.

Bezpečnosť v meste sa zhoršila, ako ďalej?

BRATISLAVA

Vláda je zodpovedná za zhoršovanie bezpečnosti a je načase, aby to napravila. Vyhlásil to primátor Matúš Vallo, ktorého podporili viacerí starostovia mestských častí aj Únia miest Slovenska. Predstavili konkrétne návrhy, o ktorých chcú s vládou rokovať. Ešte nedávno trápila Bratislavčanov najmä doprava a parkovanie, dnes však patrí k najväčším problémom bezpečnosť. V poslednom roku dochádza podľa primátora Matúša Valla k nárastu obťažujúceho správania, drogovej kriminality, agresie aj fyzických konfliktov, a to nielen na exponovaných uliciach spojených so zábavou a nočným životom, ale aj v kedykoľvek pokojných štvrtiach. Dôvody vidí magistrát v náraste chudoby, zhoršujúcom

sa duševnom zdraví spoločnosti, agresii na sociálnych sieťach, ktorá sa prenáša aj do fyzického priestoru, ale aj v rozhodnutiach vlády. „Situácia sa radikálne zhoršila po tom, čo novela trestných zákonov prakticky zlegalizovala drobné krádeže, na ktoré sa následne na ulici nabaľuje ďalšia kriminalita. Deje sa to všade na Slovensku, Bratislava však ako hlavné mesto poskytuje na takéto správanie dostatok anonymity aj príležitosti,“ uviedol Vallo.

Jeho slová potvrdzujú aj štatistiky. Podľa hovorkyne Barbory Krajčovičovej rie-

šila Mestská polícia (MsP) v prvých šiestich mesiacoch 134 372 udalostí, kým za rovnaké obdobie v predchádzajúcom roku to bolo čosi vyše 75 000 udalostí. „Ak sa pozrieme len na priestupky, ktoré sú proti verejnému poriadku, majetku, občianskemu spolunažívaniu a podobne, tak v prvom polroku 2025 sme ich riešili v 1 549 prípadoch,“ doplnila Krajčovičová s tým, že minulý rok ich bolo v rovnakom období o 440 menej. (ak)

Foto: Mestská polícia Bratislava

Viac sa o tejto téme dočítate na str. 6.

Minister: Trend je dlhodobý

Minister spravodlivosti Boris Susko vyhlásil, že kriminalita stúpa vo všetkých okolitých krajinách, ide o dlhodobý trend nesúvisiaci s novelizáciou Trestného zákona. Zároveň uviedol, že nastavujú isté opatrenia – pri legislatívnych hovorí o dohode s rezortom vnútra na „nejakých úpravách priestupkového zákona“.

Mesto už chystá Vianoce

STARÉ MESTO

Aj tento rok sa mesto rozžiari tisíckami svetiel a námestia budú rozvonívať škoricou, medovinou a dobrotami z lokálnych prevádzok. Vianočné trhy sa začnú 27. novembra a potrvajú až do Troch kráľov.

Hlavný vianočný trh prinesie pred Starú radnicu denne od 10. h do 22. h. stánky s občerstvením, ozdobami či darčekom, ale tiež rôzne vystúpenia a koncerty. Po prvý raz bude otvorený aj počas 2. sviatku vianočného (26. decembra). Pre tých, ktorí si chcú čaro adventu vychutnať v pokojnejšej atmosfére, bude aj tento rok na Primaciálnom námestí pripravená Prívetivá zóna a vedľa nej už po deviaty raz vyrastie čarovný Vianočný les so stromčekmi, ktoré ozdobia talentovaní žiaci.

Vianočné trhy sa vrátia aj na Hviezdoslavovo námestie. Návštevníci sa môžu tešiť na bohatý kultúrny program, koncert kapely Puding pani Elvisovej, Orchester Jeana Valjeana a zábavu s DJmi, Staré Mesto však avizuje aj workshopy pre rodiny s deťmi a novinky v Rodinnej zóne. Chýbať nebude obľúbená vianočná šmykľavka, labyrint, koloťoch a iné prekvapenia, ktoré potešia najmenších návštevníkov. Pre tých, ktorí milujú tradičné kulinárske pochúťky, budú pripravené stánky s rozmanitou ponukou a bohatý výber doplní aj vianočná Streetfood zóna. (ak)

Slovo k veci

Nezabúdajme

Tento rok nebude po dlhom čase 17. november spoločným dňom pracovného pokoja. O to viac by sme si hodnoty demokracie a slobody mali pripomenúť sami, nie sú totiž samozrejmosťou. November je do našich dejín zapísaný obrovskými pismenami. Práve v tento mesiac sa v roku 1989 dali do pohybu udalosti, ústiace do pádu komunistického režimu. Nešlo len o politiku - išlo o dôstojnosť, o možnosť slobodne myslieť, hovoriť, cestovať a tvoriť. Dnes sa nám to všetko zdá samozrejmé ako vzduch, ktorý dýchame, no aj ten sa dá otráviť ľahostajnosťou. Viaceré školy, súkromné firmy či inštitúcie vrátane magistrátu preto udelili na 17. novembra mimoriadne pracovné voľno, aby aspoň takto prejavili úctu všetkým, ktorí nám tieto hodnoty vybojovali. Je mnoho spôsobov, ako sa k nim pridať - vezmime si dovolenku, zúčastníme sa niektorého zo spomienkových podujatí, alebo aspoň vynechajme v tento deň nákup v obchode. Každý jeden čin sa počíta - presne tak, ako pred 36 rokmi.

Ved' aj mohutný oceán tvoria drobné kvapky a Svätoplukove prúty pokope nič nerozlomia. Sloboda a demokracia nie sú automatické a nemusia byť večné, o to viac ich treba chrániť.

Vaše Bratislavské Noviny

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLVÁRE

ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Tri v jednom: Začína sa veľká premena námestí

Práce na „trojnámestí“ sa začali v polovici októbra.

STARÉ MESTO

K najvýznamnejším a najfrekventovanejším v Bratislave patrí centrálny verejný priestor zložený z troch námestí - Námestia SNP, Námestia Nežnej revolúcie a Kamenného námestia. V súčasnosti pôsobí skôr

neurčitým a nesúrodým dojmom, no to by sa vďaka projektu Živé námestie malo zmeniť. Minulý mesiac sa začali práce na prvej etape.

„Projekt rekonštrukcie nielen zjednotí verejný priestor, ale zároveň dá všetky povrchy

Pamätník na Námestí SNP bude vďaka novému chodníku prístupnejší z viacerých strán, ale aj viditeľnejší.

na jednu úroveň a odstráni zbytočné bariéry,“ uviedol primátor Matúš Vallo. Pôvodné betónové a asfaltové povrchy nahradí žulová dlažba, ktorá je kvalitnejšia, krajšia a zároveň vhodnejšia v rámci adaptácie na zmenu klímy. Pribudne tiež nová zeleň (130 m² trávnatých plôch a najmenej 29 stromov) a mobiliár - lavičky, smetné koše a cyklostojany. Nové budú aj trakčné stožiare a verejné osvetlenie, budovy sa nasvietia tak, aby mohli skutočne vyniknúť. V rámci prác tiež zrekonštruujú električkové nástupiská a opraví povrch trate a vozovky. „Vznikne tak dôstojné námestie európskej metropoly 21. storočia,“ dodal Vallo.

Veľkej rekonštrukcii priestoru predchádzali rýchle ur-

banistické zlepšenia (tzv. „quick-wins“), v rámci ktorých na Kloboučníkej ulici pribudli nové stromy a na Námestí SNP sa zväčšili plochy pre bezpečný prechod chodcov. Nasledovala architektonická súťaž, ktorej výsledkom bol víťazný návrh zjednocujúci tri námestia v srdci Bratislavy so zachovaním osobitného charakteru každého z nich. Po mesiacoch dôkladných príprav, geologicko-inžinierskych a pamiatkových prieskumov, výbere zhotoviteľa a transformácii architektonickej štúdie do realizačného projektu sa začali práce na prvej etape. Týka sa celkovej plochy 16 401 m². (ak)

Foto: Matúš Husár, magistrát
Vizualizácie: idealarch

Námestie Nežnej revolúcie na vizualizácii

Prvá etapa premeny

Realizácia projektu Živé námestie sa začína Námestím SNP a Námestím Nežnej revolúcie, až neskôr príde na rad Kamenné námestie. Prvá etapa je rozdelená na tri fázy:

- juh Poštovej ulice a úsek Námestia SNP pri kostole Milosrdní bratia,
- okolie Pamätníka SNP a chodník medzi Ministerstvom kultúry SR a Poľským inštitútom,
- Námestie Nežnej revolúcie a úsek Námestia SNP od Treskoňovej po Špitálsku vrátane zastávok električky.

Dom odievania konečne zhodil lešenie

OD Dunaj dnes tvoria obchodný dom Brouk a Babka z roku 1936 a Dom odievania z roku 1985.

STARÉ MESTO

Developer pokračuje v rekonštrukcii Obchodného domu (OD) Dunaj, niekdajšieho OD Brouk a Babka, ako aj v obnove jeho dvojčky - Domu odievania.

V uplynulých dňoch odstránil lešenie, a tak sa už obe budovy opäť skvejú v plnej kráse.

Bývalý OD Brouk a Babka, ktorého autorom je architekt Christian Ludwig, patrí k vr-

cholným dielam funkcionalizmu na Slovensku. Vyrástol pritom rekordne rýchlo - stavebné práce sa začali 1. apríla, skončili 15. augusta a 1. septembra 1936 už deväťposchodový obchodný dom privítal prvých zákazníkov. Susedný Dom odievania začali stavať v roku 1975

Bližšie k realizácii je aj Námestie umelcov

STARÉ MESTO

Premenou by konečne mal prejsť aj priestor medzi ulicami Rajsá a Cintorínska v blízkosti bývalého hotela Kyjev. Spoločnosť SK Centre, člen skupiny Lordship, získala stavebné povolenie na vytvorenie tzv. Námestia umelcov.

Za projektovou dokumentáciou stojí architektonická kancelária Compass Architekti, ktorá sa zamerala na zachovanie urbanistického charakteru lokality

Prvá fáza projektu by mala byť hotová už budúci rok.

SLOVENSKÁ FILHARMONIA
NO VEMBER
filharmonia.sk | Predaj vstupeniek na vybrané koncerty aj v sieti ticketportal

07. 11. 2025 | piatok | M2
Koncertná sieň SF, 19.00

09. 11. 2025 | nedeľa | SKO2
Stĺpová sieň SF, 16.00

13. 11. 2025 | štvrtok | C1
Koncertná sieň SF, 19.00

14. 11. 2025 | piatok | HA1
Koncertná sieň SF, 9.30 a 11.30

15. 11. 2025 | sobota | R1
Koncertná sieň SF, 16.00

20. 11. 2025 | štvrtok | D1
21. 11. 2025 | piatok | E1
Koncertná sieň SF, 19.00

30. 11. 2025 | nedeľa | O1
Koncertná sieň SF, 16.00

Stretneme sa na koncerte

Symbolická výmena

STARÉ MESTO

Vizuálne možno menej nápadnou, no symbolicky o to významnejšou premenou prechádza aj Námestie slobody. Z hornej časti odstránili pomník komunistického funkcionára a už čoskoro tam, naopak, pribudne pamätník Nežnej revolúcie.

Pomník Mareka Čulena vznikol v roku 1978 ako jedno z viacerých vyjadrení pocty vplyvnému predstaviteľovi komunistického režimu na Slovensku. Kým ostatné boli už dávnejšie odstránené, mesto pristúpilo k takémuto kroku až teraz a sochu nechalo previezť do depozitára Galérie mesta Bratislavy. „Históriu si

ctíme, budúcnosť tvoríme. Sme preto presvedčení, že čestné miesto na Námestí slobody by nemal mať človek, ktorý sa stal jedným zo symbolov neslobody,“ uviedol hovorca mesta Peter Bubla. Na mieste, ktoré bolo dejiskom verejných zhromaždení a je pevne späté so študentským hnutím, však už 17. novembra pribudne pamätník Nežnej revolúcie. „Pamätník nám má pripomínať nielen nenásilný občiansky odpor, ktorému sa podarilo zlomiť silu arogancie moci. Má podčiarknuť silu pravdy, občianskej odvahy a demokratických hodnôt, ktoré musíme aj dnes chrániť,“ vysvetlil primátor Bratislavy Matúš Vallo. Monumentálny podstavec bude umiestnený do repliky pôvodnej „protidavovej“ zábrany zvýšeného kvetináča, ktorý mal brániť ľuďom vo voľnom pohybe. Na pamätníku budú vyobrazené dva silné odkazy - stopy protestujúceho davu a nápis November 1989. (ak)

Foto: TASR

Karloveské zóny končia, pribudol však dlhoočakávaný parkovací dom

Parkovacích miest je viac ako 60.

KARLOVA VES
Tri parkovacie zóny, ktoré zaviedla mestská časť Karlova Ves, musia skončiť. Rozhodla o tom okresná prokuratúra, ktorá konštatuje, že rezidentské parkovanie je po zmene zákona kompetenciou hlavného mesta, a nie mestskej časti. Karlova Ves na sociálnej

sieti uviedla, že parkovacie zóny Silvánska, Veternicová/Hlaváčiková a Nábělkova budú po proteste prokurátorky zrušené a musia byť zahrnuté do celomestského systému PAAS. Starostka Dana Čahojová však v tejto súvislosti pripomenula, že od 2. októbra minulého roka nebola v mestskej časti re-

gulácia parkovania rozšírená ani o jednu ulicu. Na jej slová zareagovali aj zástupcovia Bratislavského parkovacieho asistenta, podľa ktorých „nie je pravda, že sa rozširovanie PAAS v Karlovej Vsi zastavilo“ a aktuálne sa pripravuje jeho spustenie na druhej strane Karloveskej ulice oproti zóne Lišcie údolie, ku ktorému by malo dôjsť budúci rok. Práve v Karlovej Vsi bol tiež nedávno otvorený prvý parkovací dom postavený v režii samosprávy. Vznikol na mieste parkoviska na Dlhých dieloch, vďaka čomu sa bez zabratia novej plochy a bez redukcie zelene podarilo zdvojnásobiť počet povodných parkovacích miest. Na otvorenom nadzemnom podlaží, kde sa dá parkovať bez obmedzenia, ich je 34 a takmer rovnaký počet sa nachádza aj na krytom spodnom podlaží, ktoré môžu vodiči využívať po vybavení bezplatnej parkovacej karty. Magistrát pripravuje aj parkovacie domy v iných lokalitách, ktoré sú v rôznom štádiu rozpracovanosti. **(ak)**

Foto: Magistrát - Marek Velček

Ferdinand v Sade Janka Kráľa získal prestížne ocenenie

PETRŽALKÁ
Do úzkeho výberu poroty architektonickej ceny CE ZA AR sa tento rok dostali až tri projekty, na ktorých pracoval aj Metropolitný inštitút Bratislavy. Odborníkov zaujala lávka na Železnej studničke, skejtpark v Sade Janka Kráľa, ale najmä neďaleký objekt bývalého erotického salóna. Modernistická budova dnešného bistra Ferdinand bola postavená v roku 1982 podľa návrhu architekta Ferdinanda Končeka. Pôvodne poskytovala zázemie pre ľudí, ktorí sa starali o park a nachádzala sa tam aj prevádzka

s občerstvením pre verejnosť. V roku 1995 sa však objekt dostal do súkromného vlastníctva, bol neodborne zrekonštruovaný a mnohé prvky sa znehodnotili. Vtedajší majiteľ urobil viaceré dispozičné zmeny a v budove prevádzkoval erotický salón. V roku 2021 napokon magistrát budovu po náročných rokovaniach odkúpil a od júla 2024 v nej po rekonštrukcii opäť sídli gastro prevádzka, verejné toalety a zázemie pre park. Túto premenu ocenili aj odborníci - bistro Ferdinand získalo cenu CE ZA AR v kategórii Fenoménu architektúry. **(ak)**

Foto: Matúš Husár

Cieľom rekonštrukcie bolo prinavrátiť budove dôstojný vzhľad a vhodné využitie.

Vodné a stočné sa mení, cena je dvojzložková

Do 20. novembra treba nahlásiť stav vodomera.

BRATISLAVA
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví rozhodol o zmene ceny vodného a stočného Bratislavskej vodárenskej spoločnosti (BVS). Zároveň sa zmenil doterajší spôsob regulácie a zaviedla sa dvojzložková cena. Zmeny platia od 22. októbra 2026.

Dvojzložková cena vodného a stočného po novom pozostáva z variabilnej a fixnej zložky. Odberatelia tak už viac neplatia len za množstvo, ktoré spotrebovali, ale pribudla aj fixná časť, ktorú musia hradiť aj odberatelia s nulovou spotrebou. „Cieľom zave-

denia dvojzložkovej ceny je spravodlivejšie rozdelenie nákladov na prevádzku a údržbu infraštruktúry,“ vysvetlil Matúš Stračiak, hovorca BVS. V prípade variabilnej zložky vodného a stočného je maximálna cena za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom aktuálne 1,8241 eura za kubický meter. Maximálna cena za odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou je 1,7644 eura za kubický meter. V súvislosti so zmenami je podľa BVS nutné, aby zákazníci do 20. novembra 20. h. nahlásili stav vodomera, a to prostredníctvom Zákazníckeho portálu, osobne v kontaktnom centre v OC Centrál, prípadne telefonicky na linke call centra. V prípade, že tak neurobíte, bude na výpočet vašej spotreby automaticky použitý odhad na základe historickej spotreby. Za nahlásenie stavu vodomera v bytových domoch spravovaných správcovskou spoločnosťou zodpovedá príslušný správca. **(ak)**

Foto: Matúš Husár

Slovenský Gérard Philipe, rodený Bratislavčan Ivan Mistrík by mal 90 rokov

BRATISLAVA

Predstavil sa vo viac ako 40 filmoch, 200 televíznych inscenáciách a 120 divadelných hrách a jeho herecké majstrovstvo dodnes obdivujú celé generácie. Minulý mesiac sme si pripomenuli 90 rokov od narodenia Ivana Mistríka, jedného z našich najobľúbenejších rodákov.

Ivan Mistrík sa narodil 15. októbra 1935 v Bratislave

a podľa Divadelného ústavu vyrastal na Lehotského ulici číslo 6. Už ako 12-ročný debutoval v Činohre SND a o dva roky neskôr sa definitívne rozhodol pre štúdium herectva, odišiel z gymnázia a urobil prijímacie skúšky na Štátne konzervatórium. Štúdium síce v druhom ročníku prerušil z rodinných dôvodov a zamestnal sa ako kultúrno-propagačný referent v Slovnafte, no zakrátko odišiel do divadiel. V rokoch 1953 – 1966 bol členom Novej scény a keď ako hosťujúci herec SND stvárnil knieža Myškina v dramatickej Dostojevského Idiota, získal stály angažmán v Činohre SND, kde pôsobil v rokoch 1966 - 1982.

Nemenej úspešná bola aj Mistríkova kariéra vo filme a televízii. Pred kamerou debutoval už v roku 1950,

no pamätnou sa stalo najmä jeho účinkovanie v legendárnej komédii Šťastie príde v nedeľu, ktorú nakrútil o osem rokov neskôr. Ako jeden z mála Slovákov dostal aj ponuku zo zahraničia. V roku 1959 počas nacrúcania zomrel slávny herec Gérard Philipe a ako náhradníka si francúzski filmári vybrali práve Mistríka. Jeho cestu však zastavili vtedajší „mocipáni“ z Filmexportu, ktorí mu zakázali vycestovať do Paríža. Hercovo sklamanie o rok neskôr trochu vyvážila hlavná úloha v legendárnej dráme Vyšší princíp, ktorá sa odohráva v Prahe počas tzv. heydrichiády. V 60. rokoch minulého storočia účinkoval Mistrík aj v úspešných filmoch Smrť sa volá Engelchen, Sám vojak v poli či Balada o siedmich obesených a diváci si ho

zamilovali tiež v snímkach o slobodomyselných tatranských chatároch Medená veža a Orlie pierko. Jeho majstrovstvo ocenili v roku 1977 titulom zaslúžilý umelca a v 1981 Cenou Andreja Bagara. Úspešný a obľúbený herec býval podľa publicistu Jána Čomaja spolu s manželkou Helenou Kollátovou a dvomi synmi v Ružovej doline nad kúpaliskom Delphin. V roku 1977 sa však jeho život začal rúcať, keď Helena nečakane zomrela počas ich spoločnej dovolenky v zahraničí. Druhé manželstvo uzavrel Ivan Mistrík s výrazne mladšou speváčkou Máriou Klesniakovou, s ktorou mal ďalšieho syna, no 8. júna 1982 spáchal vo svojom byte za pamätníkom na Námestí SNP samovraždu. **(TASR, ak)**

Foto: archív TASR

Poliklinika sa zachová

NOVÉ MESTO

V uplynulom období sa na sociálnych sieťach a prostredníctvom letákov objavili informácie o údajnom zámere zmeniť funkciu budovy Polikliniky Tehelná. Samospráva to popiera - v pripravovanom návrhu územného plánu jasne stanovila, že jediným prípustným využitím polikliniky bude poskytovanie zdravotníckych a sociálnych služieb, a byť tak nesmú byť jej súčasťou. **(ak)**

Foto: MČ Bratislava-Nové Mesto

Spa by L'Occitane v hoteli Lesná: Dotyk Provence uprostred Tatier

Predstavte si miesto, kde sa horský vzduch mieša s vôňou levandule a každý detail je navrhnutý tak, aby vás priviedol k vnútornému pokoju. Takýto zážitok ponúka Spa by L'Occitane v hoteli Lesná, jedinečný koncept, ktorý prináša kúsok francúzskej Provence do srdca slovenských Tatier.

Cesta zmyslov

Hneď po vstupe vás obklopí jemná aróma bylín, kvetov a ovocia. Nie je to náhoda – celý wellness je postavený

na filozofii „cesty zmyslov“, typickej pre značku L'Occitane. Nejde len o procedúru, ale o rituál, ktorý začína vôňou, pokračuje dotykom a končí pocitom úplného uvoľnenia.

Kozmetika, ktorá rozpráva príbeh

Každý produkt použitý pri ošetrovaniach pochádza z Provence a nesie v sebe príbeh o slnkom zaliatych poliach levandule, olivovníkoch či mandľovníkoch. Vďaka tomu máte pocit, že sa počas masáže alebo pleťového rituálu prenásate

do južného Francúzska – hoci za oknami sa rozprestierajú majestátne štíty Tatier.

Priestory, ktoré dýchajú pokojom

Spa v hoteli Lesná je navrhnuté tak, aby pôsobilo prirodzene a zároveň luxusne. Teplé drevo, kamenné akcenty, jemné osvetlenie – všetko vytvára atmosféru, ktorá okamžite spomalí váš tep. Bazén, vírivky, sauny a oddychové zóny s výhľadom na tatranskú prírodu sú ideálnym miestom, kde nechať starosti za sebou.

Rituály pre telo aj dušu

Od uvoľňujúcich masáží, cez detoxikačné telové procedúry až po rozmaznávané pleťové rituály – každý dotyk terapeuta je súčasťou prepracovanej choreografie. Procedúry sú nielen príjemné, ale aj účinné, pretože kombinujú tradičné techniky s prírodnou silou kvalitnej francúzskej kozmetiky.

Miesto, kde sa stretáva luxus a príroda

Pobyť v Spa by L'Occitane nie je len

o starostlivosti o telo. Je to návrat k sebe samému, k rovnováhe a k radosti z prítomného okamihu. Luxus tu nepôsobí okázalo – je prirodzený, nenútený a podčiarknutý krásou prostredia, ktoré vás obklopuje. Ak hľadáte zážitok, ktorý vás zharmozuje a preniesie do sveta vôní, pokoj a francúzskej elegancie, nájdete ho v **Spa by L'Occitane v hoteli Lesná**. Pretože niekedy je ten najväčší luxus jednoducho zastaviť sa a dopriať si chvíľu pre seba.

Viac na www.hotellesna.sk.

Hviezdny hokejista

BRATISLAVA

V Starej tržnici sa konala biznis konferencia, na ktorej vystúpilo 25 svetových a slovenských spíkov. Najväčšiu pozornosť pútal Wayne Gretzky, považovaný za najlepšieho hráča v histórii NHL.

Legendárny hokejista prišiel na Slovensko spolu so synom Tyom. Hoci sa nezdržal dlho, povedal, že sa mu v Bratislave páčil a že tu stretol milých ľudí. (ak)

Vlakom do Viedne

BRATISLAVA

Po viac ako ročnej prestávke kvôli rekonštrukcii a elektrifikácii trate obnovili osobnú železničnú dopravu cez Marchegg. Vlak premávajú každú hodinu od skorého rána do polnoci. Jazda medzi bratislavskou a viedenskou hlavnou stanicou sa skrátila o 11 minút a trvá 56 minút, pričom úsek do Devínskej Novej Vsi je zaradený do Integrovaného dopravného systému (IDS BK). (ak)

Foto: ZSSK

Opravia DK na Trnávke

RUŽINOV

Rekonštrukcia Domu kultúry (DK) na Bulharskej ulici, ktorý chátra už viac ako desať rokov, by sa mohla začať do konca tohto roka. Mestská časť už má vysúť a ťaženého dodávateľa. Obnova vrátane zariadenia si vyžiada zhruba štyri milióny eur a priniesť by mala najmä priestory na rôzne krúžkové, voľnočasové a kultúrne aktivity. (TASR)

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

VALLO VYZÝVA VLÁDU: Zákon treba opraviť

Primátor so starostami žiadajú novelizovať Trestný zákon. Zľava starosta Vrakune Martin Kuruc, primátor Matúš Vallo, starosta Ružinova Martin Chren a náčelník MsP Miroslav Antal

BRATISLAVA

Dramatické zhoršenie bezpečnostnej situácie potvrdila aj Únia miest Slovenska. „Obyvatelia strácajú pocit bezpečia, zvyšuje sa kriminalita, delikventné správanie aj hrozby pre verejné zdravie. Štát musí konať hneď!“, uviedla vo vyjadrení hovorkyňa Daniela Piršelová s tým, že mestské polície (MsP) nemajú kompetencie ani zdroje, aké má štátna polícia, ktorá je zasa personálne poddimenzovaná a preťažená.

Magistrát vysvetľuje, že využíva všetky svoje zákonné možnosti na riešenie situácie. Každoročne zvyšuje rozpočet mestskej polície (kým v roku 2018 to bolo 8,8 milióna, teraz je to už dvojnásobok) a v uliciach je zároveň historicky najviac mestských policajtov (320). „Vznikli nové centrá MsP na Obchodnej a v Pen-tagone, máme vlastnú zásahovú jednotku a vlastné výcvikové stredisko, ako prví sme zaviedli telové kamery“, vymenúva šéf mestskej samosprávy Matúš Vallo. Na riešenie problému so zhor-

šujúcou sa bezpečnosťou to však nestačí, a tak primátor spolu so starostami adresoval vláde výzvu s konkrétnymi požiadavkami a opatreniami, ktoré je potrebné riešiť. K najdôležitejším patrí znovuzavedenie zásady posudzovania opakovaných krádeží ako trestného činu a zníženie sumy, od ktorej bude krádež znova trestným činom. „Starosta iného mesta mi hovoril, že mali prípad, keď niekto 60-krát za mesiac urobil priestupok, teda kradol do výšky 699 eur, a mohli ho riešiť len pokutou“, podotýka Vallo.

Ďalšou dôležitou požiadavkou je zvýšenie počtu štátnych policajtov v Bratislave a obnovenie záchytiiek. „Z nášho pohľadu by to mohlo pomôcť, pretože najčastejším trestným činom na Slovensku je ohrozenie pod vplyvom návykovej látky, a bez záchytiiek dnes chýba spôsob, ako prakticky obmedziť konanie ľudí pod vplyvom, ktorí môžu byť hrozbou pre seba a svoje okolie“, potvrdzuje Barбора Krajčovičová, hovorky-

ňa MsP. Alkohol a drogy sú veľkým problémom aj podľa ružinovského starostu Martina Chrena. Mnohí zloději podľa neho ukradnúť tovar okamžite speňažujú, aby si za tieto peniaze mohli kúpiť omamné a psychotropné látky, čo zároveň láka väčšie množstvo drogových dílerov. K najrizikovejším z tohto pohľadu patrí oblasť pri nákupnom centre Nivy a sídlisko 500 bytov. Napriek tomu, že na tomto mieste pôsobí stála policajná hliadka a vlastnú SBS si tam platí aj mestská časť, v podstate stále sa tam pohybujú ľudia na okraji spoločnosti.

Zhoršenie situácie po novele trestných zákonov potvrdil aj Ján Sabo, jeden z miestnych obyvateľov. „Ak sme kedysi vďaka spolupráci s políciou

dosiahli pokrok, dnes úbytok hliadok a miernejšie tresty spôsobili návrat týchto problémov. Nie je normálne, aby sme sa cez deň pri vlastnom dome alebo na detskom ihrisku pozerali na to, ako si niekto aplikuje drogy a následne sa správa agresívne a ohrozuje obyvateľov.“ Situáciu by pomohlo zlepšiť, ak by samospráva dostala možnosť zakázať predaj alkoholu v predajniach, pri ktorých dochádza k sústavnému narušovaniu verejného poriadku, ale aj možnosť regulovať záložne. Obrovskou pomocou by bola aj zákonná zmena, ktorá by prevádzkovateľov donútila niesť trestnú zodpovednosť za to, že vykupujú kradnutý tovar. „Nie je normálne, aby niekto do záložne priniesol z nákupného centra nový sweater ešte s visačkou a oni mu ho bez problémov zobrali. Rovnako nám z ulíc kradnú smetné koše s etiketou mestskej časti. Ako je možné, že ich v zberných surovinách zoberú, keď je evidentné, že je to vo vlastníctve samosprávy?“, pýta sa Martin Kuruc, starosta Vrakune.

K posilneniu bezpečnosti v Bratislave by prispela aj úprava kompetencií mestských policajtov, napríklad možnosť kontrolovať, či osoby vstupujúce do nejakého priestoru, pri sebe nemajú zbraň, alebo možnosť obmedziť na osobnej slobode a nevyhnutný čas aj tých, ktorí sice nie sú podozriví z trestného činu, ale predstavujú hrozbu napríklad vyhrážka-

Kompetencie mestskej polície

Mestské a obecné polície sú poriadkovými útvarmi miest a obcí a rozsah ich kompetencií stanovuje zákon. Ako vysvetľuje hovorkyňa MsP Barbora Krajčovičová, vo všeobecnosti môžu mestskí policajti riešiť priestupky a udeľovať za ne sankcie, a to napríklad v oblasti verejného poriadku, ochrany životného prostredia, občianskeho spolunažívania či dopravy (najmä statickej). Vyšetřovanie trestnej činnosti však už patrí do pôsobnosti Policajného zboru SR, hoci „v prípade, ak mestskí policajti nadobudnú podozrenie, že dochádza k trestnému činu, zasahujú, podozrivé osoby obmedzujú na osobnej slobode a prípad odovzdávajú Policajnému zboru SR, ktorý je oprávnený ďalej konať“.

mi. „V rámci pripravovaného zákona tiež navrhujeme spresniť ustanovenia o možnostiach predvážania ľudí, ktorí sa dopustili protiprávneho konania, aktualizovať právnu úpravu o donucovacích prostriedkoch a rozšíriť možnosti na prekonanie odporu/útoku. Rovnako je dôležité posilniť kompetencie mestských a obecných polícií aj možnosťou zdie-

ľania vybraných policajných databáz, aby mestskí policajti vedeli preveriť napríklad to, či riešená agresívna osoba bola v minulosti odsúdená za napadnutie verejného činiteľa,“ dopĺňa Krajčovičová. Najdôležitejším krokom však zostáva zmena novely Trestného zákona, a na tom sa zhodnú všetci zodpovední. (ak)

Foto: ak

Záložňa pri 500 bytoch je údajne najziskovejšia na celom Slovensku. V jej blízkosti často vidno ľudí pod vplyvom návykových látok.

Nový most na Hradskej už otvorili

VRAKUŇA

Mesto dokončilo nové premostenie cez Malý Dunaj, prepájajúce Vrakunu so zvyškom mesta. Okrem motoristov či MHD slúži tiež chodcom a cyklistom. Pôvodný most na Hradskej bol vybudovaný ešte v roku 1962 a už dlhšie nebol v dobrom stave. Pred rokom ho preto uzavreli, postupne rozobra-

Komplexná modernizácia znamenala úplne rozobratie celého mosta aj nosných pilierov.

li a na jeho mieste postavili nové premostenie, ktoré tvorí spriahnutá oceľovobetónová konštrukcia. Počas prác použili 600 kubických metrov betónu, 130 ton oceľových konštrukcií a 130 ton betonárskej výstuže a výsledkom je bezpečnejšie premostenie s pruhmi pre autá a MHD, širšou lávkou pre pe-

ších a cyklochodníkom. Okrem výstavby nového mosta na Hradskej boli na mieste vybudované aj dva nové priechody pre chodcov, osadené nové osvetlenie, upravená cyklotrasa v smere na Most pri Bratislave, ale aj doplnené a vymenené zábradlie pri cyklotrase. (ak)

Foto: BSK - Michal Feik

Kubinska

Najvýhodnejšia lyžovačka bude na Orave – ubytovanie, skipassy, aquapark aj hrad v cene!

Ak premýšľate, kam sa vybrať za snehom a pravou horskou zimou, určite zamierte na Oravu. Približne po troch hodinách cesty autom sa ocitnete v zimnej rozprávke – v kraji zasnežených hôr, priateľských ľudí a lyžovač-ky s nezabudnuteľnými výhľadmi.

Nad Dolným Kubínom sa rozprestiera Kubínska hoľa, jedno z najobľúbenejších lyžiarskych stredísk na Slovensku. Široké a bezpečné zjazdovky, moderné zasnežovanie, večerné lyžovanie aj výhľady na Tatry, Chočské vrchy a Fatru robia z Kubínskej miesta, kde je zima so všetkým, čo k nej patrí.

Skipass na Kubínsku hoľu, FASTPASS bez čakania na lanovky, rodinné vstupy do AquaRelaxu v Dolnom Kubíne, na Oravský hrad aj do Oravskej Galérie v cene, a k tomu pohodlné ubytovanie s polpenziou v jednom z troch hotelov podľa vlastného výberu – to je kombinácia výhod v zimnom pobytovom balíku ZIMA360°. Cena vás prekvapí!

Hotel GREEN*** leží priamo pri svahu Kubínskej a vyniká očarujúcimi výhľadmi, rodinnou atmosférou a možnosťou ubytovať aj domácich miláčikov. Hotel PARK**** v centre Dolného Kubína zaujme komfortom a neobmedzeným wellness s bazénom, ideálnym po dni na sva-

hu. V tomto hoteli si na svoje prídu rodiny aj páry, ktoré chcú spojiť lyžovanie s oddychom. Hotel KULTÚRA**** v Ružomberku je historický adult-friendly hotel s romantickou atmosférou a neobmedzeným 700m² wellness centrom. Je ideálnou voľbou pre páry, ktoré hľadajú ticho, komfort a štipku romantiky.

ZIMA360° je viac než len pobyt. Je to zážitok z každého uhla: lyžovanie, relax aj zábava. Naskenujte si QR kód a vyberte sa na Oravu objaviť krásy a zážitky, ktoré tento pobytový balík ponúka.

Alebo kliknite na www.kubinska.sk a zistíte viac.

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

„Ak Bratislava neponúkne dostupné bývanie, vybuduje ho niekto iný, a práve o tom je celá suburbanizácia.“

Foto: Martin Šveda

Bratislava rastie, no zároveň starne a zápasí s nedostatkom dostupného bývania. Kým časť obyvateľov hľadá nové možnosti v okolitých obciach, mesto prichádza o dane aj o šancu vytvoriť pestré komunity. Suburbanizácia prináša vyššie náklady, závislosť od áut aj sociálnu izoláciu.

Prečítajte si rozhovor s dvojicou geografov zo Slovenskej akadémie vied – Martinom Švedom a Pavlom Šuškom o tom, ako by mala vyzerat' ideálna mestská zástavba a čo musí Bratislava urobiť, aby si udržala ľudí vo svojich hraniciach.

Začnime zoširoka. Pri mestách sa hovorí o hustote obyvateľstva. Ako je na tom Bratislava?

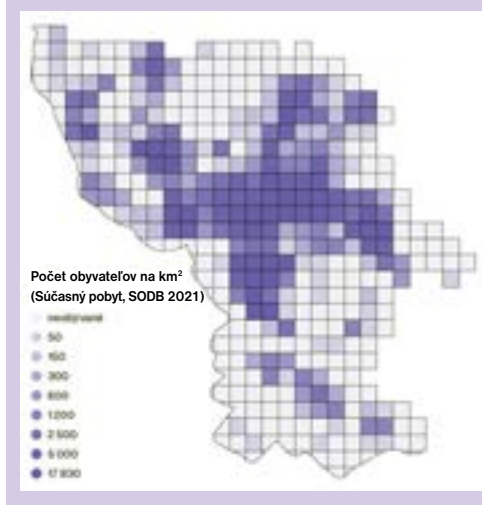
Martin Šveda: Bratislava nie je veľkomesto v porovnaní so zahraničnými metropolami. Je to skôr mesto strednej veľkosti. Tomu zodpovedá aj jej zahusťenie, ktoré ovplyvňujú priľahlé obce a prírodné limity, ako sú Dunaj a Karpaty.

Pavel Šuška: V abstraktnej rovine sa to dá vnímať tak, že najväčšia hustota je v centre a so vzdialenosťou od neho postupne klesá. V realite je však hustota v mestách formovaná konkrétnymi danosťami priestoru. V okolí hlavných dopravných a komunikačných línií preto nájdeme vyššiu hustotu, a to aj vo väčších vzdialenostiach od centra. Vďaka tomu majú v takýchto lokalitách tendenciu vznikať sekundárne lokálne centrá. Ide napríklad o Račiansku, Ružinovskú alebo Dúbravskú radiálu.

mat' tak, že najväčšia hustota je v centre a so vzdialenosťou od neho postupne klesá. V realite je však hustota v mestách formovaná konkrétnymi danosťami priestoru. V okolí hlavných dopravných a komunikačných línií preto nájdeme vyššiu hustotu, a to aj vo väčších vzdialenostiach od centra. Vďaka tomu majú v takýchto lokalitách tendenciu vznikať sekundárne lokálne centrá. Ide napríklad o Račiansku, Ružinovskú alebo Dúbravskú radiálu.

MŠ: Pri pohľade na mapu hustoty obyvateľstva Bratislavy prekvapí, ako málo z jej územia je skutočne obývaných. Aj neďaleko centra nájdete celé kilometre, ktoré sú osídlené len veľmi riedko. Súčasný pobyt je reálne miesto pobytu obyvateľa v danom čase, ktoré nemusí zodpovedať adrese jeho trvalého, prechodného alebo tolerovaného

Mapa hustoty Bratislavy

pobytu. SODB 2021, spracoval Martin Šveda, SAV

Toto je špecifikum Bratislavy, ktoré vyplýva z jej geografie – do územia mesta hlboko zasahujú Karpaty, Dunaj a lužné lesy. Z tohto dôvodu je obývaná iba polovica jej plochy a husto osídlená možno len tretina.

„Aj divoká a neudržovaná zeleň je dôležitou súčasťou ekosystému, ktorá pomáha napríklad s podporou migrácie živočíchov.“

Ako by teda podľa vás mala vyzerat' ideálna mestská zástavba?

MŠ: Je to vždy otázka kompromisu. Predstavme si dva extrémy. Na jednej strane máme ľudí koncentrovaných vo výškovej budove, kde na malej ploche žije veľký počet ľudí. Na druhej strane sú obyvatelia bungalovov na rozsiahlej ploche. Ukazuje sa, že oba tieto extrémy prinášajú problémy a nie sú ideálne. Skúsenosti zo zahraničia ukazujú, že ľudia uprednostňujú kompromis. Ideálnym príkladom sú menšie bytové domy s výškou štyroch až piatich poschodí, často usporiadané do mestských blokov, ktoré v strede ukrývajú zeleň. Tento typ zástavby nazývame kompaktný mestský blok. Prináša jednoznačne najlepší pomer medzi hustotou zaľudnenia a množstvom voľných plôch. Podobnú formu môže mať aj radová zástavba alebo iné formy, ktoré predstavujú kompromis medzi vysokou budovou a rozsiahlymi voľnými plochami.

Slovensko starne. Ide o trend, ktorý sa prejavuje naprieč celou krajinou. Platí táto realita aj pre Bratislavu, ktorá je často vnímaná ako magnet pre mladých ľudí, študentov a nové pracovné príležitosti?

MŠ: Z demografickej prognózy Bratislava 2050 vyplýva, že Bratislava, podobne ako väčšina slovenských miest, starne. Bez dostatočnej migrácie bude mesto naďalej populačne strácať. Štatistiky ukazujú, že v Bratislave je relatívne málo bytov na počet obyvateľov. V porovnaní s EÚ sme tak viac natlačení v bytoch. Pomaly sa však približujeme k západnému trendu. Bytový fond sa postupne rozširuje, tempo výstavby však nie je také rýchle ako v minulosti, počas masívnej výstavby panelových sídlisk.

PŠ: Existuje viacero scenárov, ako sa to bude vyvíjať. V zásade sa predpokladá, že do Bratislavy sa ročne prisťahuje tisíc až tritisíc ľudí. To je klasický scenár, v ktorom mladí ľudia prídu do Bratislavy na vysokú školu, potom si tu nájdú zamestnanie, založia si rodinu. Vyšší prírastok môže nastať, ak nastanú neočakávané udalosti, akou bola napríklad migračná vlna spôsobená vojnou na Ukrajine. Tá znamenala tisíce nových rezidentov.

„Mesto nemôže vytvárať podmienky iba pre vyššiu strednú triedu. Potrebuje ubytovať aj ľudí z nižšej strednej triedy a zo servisných profesií.“

Existujú názory, že Bratislave stačí stavať len v centre a najbližšom okolí, že nepotrebuje stavať na svojich okrajoch, kde by však bývanie mohlo byť dostupnejšie.

MŠ: Problém s rozvojom okrajových častí miest je, že nejde ruka v ruku s budovaním verejnej dopravy. Ak sa postaví nový komplex na okraji, musí byť efektívne obslužený dopravou, čo sa však takmer vôbec nedeje, alebo sa to deje s veľkým oneskorením. Okrem toho nemáme jasnú predstavu o tom, ako by moderné predmestie malo vyzerat'. Vieme, ako vyzerá panelákové sídlisko alebo vidiek. Moderné predmestie nie je len skupina rodinných domov roztrúsených niekde pri poli. V súčasnosti sa však väčšinou stavajú práve takéto nízko-hustotné rezidenčné zóny, ktoré prinášajú mnoho problémov, no žiadne riešenia.

PŠ: V rámci administratívnych hraníc mesta Bratislava môže ovplyvňovať, čo sa bude diať. Žiaľ, mimo týchto hraníc už mesto nemá páky, ako zastaviť pomerne zásadné projekty a môže na ne len reagovať. Práve na vnútromestskej periférii môže Bratislava sama tvoriť víziu, ako by mal mestský celok fungovať a ako by sa v ňom mali ľudia pohybovať. Vďaka tomu má možnosť konkurovať problematickým suburbanizačným trendom.

Aké sú hlavné dôsledky sťahovania ľudí z mesta na predmestia?

PŠ: Na Slovensku chýbajú empirické výskumy zamerané na túto tému. Vychádzajúc zo zahraničných štúdií, ktoré merajú uhlíkovú stopu rôznych typov bývania, sa ukazuje, že suburbia je najnáročnejším typom osídlenia z hľadiska emisií. Dôvodom je predovšetkým nízka hustota zastavanosti. Samostatne stojace domy s veľkou úžitkovou plochou potrebujú viac energie na vykurovanie.

Foto: Nora Sapárová

Viac o tom, ako môže Bratislava fungovať na základe princípov polycentrizmu a kde môže rozvíjať svoj potenciál, sa dočítate v knihe Rozumne rastúce mesto, ktorú pripravil kolektív odborníkov a odborníčok s reálnymi skúsenosťami z Bratislavy.

nie. Zároveň nízka hustota bráni rozvoju služieb v bezprostrednej blízkosti, čo znamená, že ľudia sú nútení dochádzať autom nielen do práce, ale aj za nákupmi a voľnočasovými aktivitami. Vzniká tak vysoká závislosť od automobilovej dopravy, ktorá má vážny dopad na životné prostredie.

MŠ: Nízka hustota obyvateľstva má aj hlboké sociálne dopady. Spôsobuje izolovanosť ľudí, oslabuje spolupatričnosť a obmedzuje vznik komunit. Ak ľudia žijú príliš roztrúsené, nedochádza k prirodzenej interakcii, chýba verejný priestor, a preto sa nevyvíja ani sociálne prostredie na aké sme zvyknutí z mesta či z vidieka.

„Nízka hustota obyvateľstva má aj hlboké sociálne dopady. Spôsobuje izolovanosť ľudí, oslabuje spolupatričnosť a obmedzuje vznik komunit.“

Keby Bratislava začala stavať kompaktnejšie a dostupnejšie bývanie, je možné, že by sa ľudia zo suburbii vrátili naspäť a nastala by vnútorná migrácia?

PŠ: Uvidíme do akej miery budú ľudia ochotní sťahovať sa viackrát za život. Zatiaľ je dominantným dôvodom kúpy nehnuteľnosti založenie rodiny, po ktorom nasleduje statické obdobie.

Mesto by malo byť aktívnejšie a vytvárať také podmienky, vďaka ktorým by viac ľudí zo širšieho okolia ostalo žiť v jeho administratívnych hraniciach. To by prinieslo ďalšie výhody, ako napríklad platenie daní v meste či život s menšou uhlíkovou stopou.

Zoologická záhrada avizuje zaujímavé novinky

KARLOVA VES Monumentálne umelecké dielo, nová levica aj výstavba výbehu pre paviány. Zoologická záhrada predstavila v uplynulých týždňoch novinky, ktoré potešia návštevníkov. Areál zoologickej záhrady zdobí neobvyklé umelecké dielo. Veľkorozmerná socha v tvare hrubého čreva poukazuje na dôležitú, no často prehliadanú úlohu záverečnej časti tráviaceho traktu, ktorá je domovom najväčšieho počtu živých organizmov v ľudskom tele. Tie zohrávajú zásadnú úlohu v našom zdraví, imunita a psychickej pohode, keďže ovplyvňujú aj chémiu mozgu. Dielo autoriek Anetty Mony Čiža a Lucie Tkáčovej vzniklo v roku 2020 a má skutočne pôsobivé rozmery. Na dĺžku meria 15 a na výšku 2,5 metra a váži asi 1 700 kilogramov. V areáli zoologickej

Návrh nového výbehu zachováva unikátny prírodný charakter niekdajších záhrad.

záhrady je vystavené vďaka spolupráci s Galériou mesta Bratislavy (GMB), ktorá voľne nadväzuje na kedysi obľúbený cyklus výstav Plastika v prírode. Okrem umeleckého diela môžete v zoo obdivovať aj novú obyvateľku, pred pár dňami do Bratislavy dorazila

sedemročná levica Leia, ktorá by sa mala stať partnerkou samca Sambu. Ten pôvodne prišiel kvôli levici Jawe, ktorá s ním však nevytvorila pár a v lete navyše uhynula. Levy pritom patria medzi najspoločenskejšie druhy mačkovitých šeliem. V prírode žijú v skupinách, v ktorých spoločne lovia, vychovávajú mláďatá a chránia svoje územie. Lev juhoafrický so špecifickým bielym sfarbením sa vo voľnej prírode vyskytuje len v oblasti Timbavati na hranici Krugerovho národného parku v Južnej Afrike. V prírode žije len niekoľko desiatok jedincov, preto je chov v zoologických záhradách kľúčový pre zachovanie tohto výnimočného druhu. K obľúbeným obyvateľom však patria aj paviány dže-

lada, ktorým by mal budúcu sezónu slúžiť nový výbeh na svahu bývalého výbehu oviec za pavilónom primátov. ZOO Bratislava už začala so stavebnými prácami. Projekt je súčasťou ambície africký kopec, ktorý prinesie moderné výbehy a lepšie návštevníckezázemie. Nový výbeh predželady bude mať rozlohu približne 1 910 m² a jeho súčasťou bude aj moderná ubikácia, do ktorej bude možné nazrieť cez okno. V hornej časti svahu prepojí výbeh s budúcim africkým celkom promenáda, ktorá sprístupní lokalitu aj z opačnej strany a ponúkne nové miesta na oddych v blízkosti lesa. Vyšadené stromy prinesú v najbližších rokoch príjemný tieň a posilnia prirodzený charakter prostredia. (ak)

Foto a vizualizácia: Zoo Bratislava

Levica Leia do Bratislavy prišla zo Zoo Dvorec pri Borovoch v Českej republike.

ART INVEST

OBRÁZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII

Žiadne poplatky

Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

IL VOLO
LIVE IN CONCERT 2025
2. 12. 2025
TIPOS ARENA BRATISLAVA
WWW.TICKETPORTAL.SK

RICKY MARTIN LIVE
21 DECEMBER
INCHBA EXPO ARENA BRATISLAVA

PLÁCIDO DOMINGO
VEĽKÝ ORCHESTER SLOVENSKEJ FILHARMONIE A SPECIÁLNA HOSŤA
BRATISLAVA PEUGEOT ARÉNA
17.3.2026

Krása v čase boja

NOVÉ MESTO Národný onkologický ústav (NOÚ) spustil unikátny patientsky program a priamo vo svojej budove otvoril kaderníctvo, kde sa pacienti môžu cítiť krásni a prijatí. Strata vlasov totiž nezasaahuje len vzhľad, ale aj sebavedomie. Kaderníctvo „Krása v čase boja“ ponúka citlivé oholenie hlavy pri vypadávaní vlasov, prvý strih po ich opätovnom narastaní, úpravu vlasov počas hospitalizácie, kreslenie obočia a tiež starostlivosť o parochne zo živých vlasov. „Pacienti v čase liečby zažívajú veľké množstvo stresu. Samotné strihanie vlasov je pre niektorých tým najbolestivejším vedľajším účinkom liečby, čo potvrdzujú mnohé štúdie. Preto vítam priestor, kde môžu pacienti aj takéto momenty prežiť dôstojne, s rešpektom a v bezpečí, ako

vzácnny prínos,“ povedala psychologička NOÚ Veronika Ujľaky Strapková. „Je to starostlivosť navyše a pacientom dokáže pripomenúť, že možno raz bude lepšie a že nie sú len onko-pacientmi, ale sú to stále ľudia so všetkou svojou človečnosťou.“ Všetci hospitalizovaní pacienti a pacienti na ambulantnej chemoterapii, ktorých liečba spôsobuje vypadávanie vlasov, majú tieto služby úplne zadarmo. V kaderníctve sa len musia preukázať voucherom, ktorý dostanú na oddeleniach a ambulanciách. NOÚ však neponúka len úpravu vlasov, ale aj masáž hlavy pre tých, ktorí ich nemajú, či starostlivosť o pleť, ktorá býva počas liečby často dehydratovaná a citlivá. Nemocnicu navštevuje dobro-

Kaderníctvo je v pilotnej fáze otvorené vždy v stredu od 9. do 17. h. Projekt funguje vďaka darom od firiem a jednotlivcov, podporiť ho môžete aj vy.

voľníčka, kozmetička, ktorá pacientom bezplatne poskytuje jemnú masáž tváre a hydratáciu pomocou masiek a sér. Sympatickou novinkou je tiež nová patientska zóna s knihami, spoločenskými hrami, kvetmi a pohodlným sedením, ktoré prináša pokoj a atmosféru domova. „Naša zdra-

vočná starostlivosť a prístup personálu sú špičkové, ale pacientom chceme ponúknuť viac. Záleží nám nielen na ich laboratórnych alebo operačných výsledkoch, ale aj na ich prežívaní liečby a dôstojnosti,“ vysvetlil Tomáš Alscher, riaditeľ NOÚ. (ak)

Foto: NOÚ

Úspornejšie osvetlenie

BRATISLAVA Mesto pokračuje v komplexnej modernizácii a rekonštrukcii verejného osvetlenia. V týchto mesiacoch prebiehajú práce v Karlovej Vsi, Petržalke, Rači, Dúbravke a Lamači.

Nové LED svietidlá sľubujú výrazné zníženie poruchovosti aj nákladov na elektrickú energiu. Len pri tých, ktoré už boli, alebo v priebehu tohto roka budú vymenené, môže úspora podľa magistrátu presiahnuť milión eur. Nové svietidlá sú vďaka naprogramovanej krivke stmievania počas hlbokej noci postupne tlmené na 70 a následne až na 40 percent výkonu a ich vyžarovanie je navyše obmedzené výhradne na plochy, ktoré majú byť osvetlené. (ak)

POBYTOVÝ Hviezda
MARTIN VETRAK
spevák skupiny LA GOIA
pobyťový balík
Silvester 2025
29.12. - 03.01.2026
UŽ OD 319€
od 109€
os./noc

V cene:
• Vstupenka na atraktívny Silvestrovský večer
• 10% zľava na procedúry
• 3 procedúry za pobyt
• Pivný kúpeľ / Rašelinový kúpeľ
• Wellness centrum
• Plná penzia
...a to nie je všetko!

Michal VÁROŠÍK
Milan SKOKAN
Marek BEDNÁR
DJ Pali MEŇUŠ
TŠK Stella
DJ Rasty

Sklené Teplice
Miesto, kde voda lieči
Doprajte si zážitok pre telo aj dušu.

Do Štiavnických vrchov za vodou, ktorá lieči aj upokojuje. Stačí hodina a pol cesty z Bratislavy a objavíte čarovné miesto, panenskú prírodu, liečivú termálnu vodu a tradíciu, siahajúcu až do 16. storočia. Skutočným unikátom je Jaskynný parný kúpeľ - Parenica, jediný svojho druhu v Európe, ktorý je nezabudnuteľným zážitkom.

Kúpele Sklené Teplice - miesto, kde voda lieči.

Zavolajte si pre svoj darček EŠTE DNES.

Kontaktujte nás:
0918 800 041
rezervacie@kupele-sklene-teplice.sk

HORÚCA ZIMA
výhodný pobytový balík

- vstupná lekárska konzultácia
- plná penzia (začiatok pobytu večerou)
- 3 kúpeľné procedúry určené na základe lekárskej prehliadky + 1 pobytová (fitness) /deň
- od 3 nocí (vrátane) - 1x pivný olejový kúpeľ alebo rašelinový kúpeľ
- ubytovanie v kúpeľných domoch Goethe, Matej Bel, Alžbeta
- osviežujúci Welcome drink

Zanedbané územia sa môžu premeniť na živé mestské štvrte. V ktorých lokalitách nájdeme o pár rokov najlepšie miesta na život v Bratislave?

Pasienky

Návrh revitalizácie okolia jazera Kuchajda s dôrazom na zelené plochy, oddychové zóny, či priestor pre komunitné aktivity.

Pasienky

Táto lokalita, ktorá sa kedysi nachádzala na periférii mesta, má silnú športovú tradíciu. Mnohé športoviská sú však zastarané a nevyhovujú dnešným potrebám. Plány na premenu hovoria o otvorení územia verejnosti. Pasienky sú príkladom, ako môže z upadajúceho územia vzniknúť moderná štvrť pre zdravé bývanie a plnohodnotný život v meste. Spojenie bohatej športovej vybavenosti s rozšíreným mestským parkom pri jazere Kuchajda je unikátne aj v európskom kontexte a predstavuje veľkú príležitosť pre budúcnosť Bratislavy. Pribudne bývanie, pracovné príležitosti, služby, predškolské a školské inštitúcie, zariadenia pre seniorov a kvalitné verejné priestory, takže obyvatelia štvrte nebudú mať zásadnú potrebu presúvať sa do iných častí hlavného mesta. Zároveň sa podstatná časť športových plôch premení na moderné športoviská pre široký okruh detí, mládeže a rekreačných športovcov. Súčasťou transformácie je aj výstavba nových moderných športovísk vrátane multifunkčnej haly pre loptové hry, ktorá by mala byť dokončená v roku 2028. Ambíciou je zmeniť Pasienky na športovú štvrť, ktorá bude slúžiť výrazne väčšiemu počtu športovcov než dnes.

Pravý breh Dunaja

Začiatok roka 2025 priniesol vďaka zmene územného plánu posun v desaťročia pripravovanom rozšírení centra mesta na pravý breh Dunaja. Mestská štvrť Nové Lido má oživiť priestor medzi Sta-

Nevyužívané či zanedbané územia sú pre mestá po celom svete výzvou a zároveň veľkou príležitosťou priniesť obyvateľom novú kvalitu života. Ich potenciál je obrovský, v budúcnosti sa z nich môžu stať nové zóny bývania, oddychu či športu. Pravý breh Dunaja, Pasienky, Mlynské nivy, Vajnory či Patrónka patria medzi bratislavské lokality, ktoré čaká postupná obnova a citlivý rozvoj v súlade s aktuálnymi potrebami mesta a komunity.

rým mostom a Mostom Apollo, a premeniť ho na kompaktné centrum mesta na rieke. Plány hovoria o zmiešanom území s bývaním, občianskou vybavenosťou, približne 20-tisíc pracovnými príležitosťami, centrálnym parkom a kvalitnými verejnými priestranstvami.

Pravý breh Dunaja

Bratislava sa stane kompaktným mestom na Dunaji. Nové Lido má aktualizovaný územný plán.

Vznikne štvrť, kde sa Petržalka, Staré Mesto a Ružinov prirodzene prepoja. Koncept stavia na princípe mesta krátkych vzdialeností, všetko bude dostupné pešo či na bicykli. Kompaktná blokovaná zástavba s tichými dvormi, priehľady na dominanty mesta, námestia, nábrežný a centrálny park, multifunkčná kultúrno-spoločenská hala, športový areál pod estakádou Jantárovej cesty a peší most cez Dunaj prispievajú k tomu, že sa Bratislava stane živým a atraktívnym mestom na oboch brehoch rieky.

Mlynské nivy

Kedysi priemyselné srdce Bratislavy tiež čaká veľká premena. Na území s rozlohou 138 hektárov, z veľkej časti nevyužívanom, má vzniknúť moderná mestská štvrť spájajúca bývanie, prácu a kvalitné verejné priestory. Rovnako ako pri projekte Nové Lido, aj tu sa počíta s princípmi 15-minútového mesta. Základná občianska vybavenosť, parky či školy budú dostupné pešo do štvrťhodiny. Vízia mesta zahŕňa nové obytné bloky, školy, športoviská, zdravotnícke zariadenia a nosný dopravný systém v podobe električky. Bulvár Mlynských nív, komunitné nádvorie a cyklotrasy majú vytvoriť kvalitný verejný priestor a prirodzene nadviazať na nové centrum mesta smerom od Europea na východ. Symbolickou vstupnou bránou do územia sa má stať District 15 pri Bajkalskej ulici. Tento pilotný projekt priniesie bývanie, priestory pre prácu aj nové komunitné služby a jeho výstavba by sa mohla začať už v roku 2027.

Vajnory

Koncept ráta so vznikom trojice susedstiev okolo veľkého parku.

Vajnory

Táto mestská časť si zakladá na svojom vidieckom charaktere. Má bohatú históriu, no chýba jej občianska vybavenosť, zdravotnícke zariadenia či pracovné miesta. Plánovaná štvrť Majer Vaj-

Mlynské nivy

nory na starom letisku chce túto situáciu zlepšiť. Nemá byť len atraktívnym miestom na život, ktoré prinesie dostupné bývanie, ale aj prínosom pre súčasných obyvateľov Vajnôr. Majer Vajnory prináša víziu štvrte, ktorá sľubuje okrem bývania polomestského charakteru aj jeden z najväčších verejných parkov v Bratislave. Nová štvrť zohľadní potreby miestnej komunity a pomôže pri riešení aktuálnych problémov s dopravou a manažmentom vody v území.

Riešené územie.

Patrónka

Z kedysi priemyselného okraja mesta sa stáva jedna z najzaujímavejších lokalít Bratislavy. Patrónka ťaží z výbornej dostupnosti do centra a blízkosti prírody, čo z nej robí atraktívne miesto pre nové projekty. Najväčšou pripravovanou zmenou je vznik nového kampusu známej technologickej spoločnosti ESET. Areál prinesie nielen moderné pracoviská a priestory pre výskum, ale aj veľké množstvo zelene a možnosti na oddych či organizovanie kultúrnych podujatí. Verejnosti sa tak otvorí územie, ktoré bolo doteraz skôr uzavreté. Obnovy sa dočkajú aj priestory Slovenskej akadémie vied. Cieľom je sprístupniť ich obyvateľom a postupne z nich vytvoriť moderné vedecké centrum s lepším prepojením na okolie.

Zdroj: JTRE, Mib.sk

Patrónka

Budúcnosť lokality sa sústreďuje okolo veľkého parku, nazývaného aj zelené srdce Vajnôr. Ten má slúžiť na oddych, zlepšenie klímy a hospodárenie s vodou. Okolo parku vzniknú tri susedstvá s vlastnými námestiami. Projekt počíta s úpravou kruhového objazdu na priesečnú križovatku, novou električkovou traťou a rozšírením Rybníchej ulice, aby mali Vajnory lepšie spojenie s centrom mesta.

ŠPORTOVÉ PODUJATIA V MESTE:
Príďte fandiť našim

BRATISLAVA Pozrite si tipy na zaujímavé športové stretnutia, ktoré sa konajú na domácej pôde bratislavských tímov. Dátumy sa môžu v priebehu mesiaca me-

niť, preto si ich vopred overte na ich webovej stránke. Ak viete o ďalšom zaujímavom podujatí pre športových fanúšikov, napíšte nám na redakcia@banoviny.sk. (bn)

Hokej

12. 11., 18.00 h	TEBS Bratislava - HC Nové Zámky (2. liga)
14. 11., 18.30 h	TEBS Bratislava - HK Žiar nad Hronom (2. liga)
16. 11., 16.00 h	HC Slovan Bratislava - HK Dukla Trenčín (1. liga)
19. 11., 18.30 h	TEBS Bratislava - HC 19 Humenné (2. liga)
23. 11., 16.00 h	HC Slovan Bratislava - HK Dukla Michalovce (1. liga)
26. 11., 18.30 h	TEBS Bratislava - HK Skalica (2. liga)
28. 11., 18.30 h	HC Slovan Bratislava - HC Košice (1. liga)

Futbal

9. 11., 10.30 h	ŠK Slovan Bratislava B - MŠK Púchov (2. liga)
9. 11., 13.00 h	FC Petržalka B - FK Slovan Duslo Šaľa (3. liga)
9. 11., 15.30 h	ŠK Slovan Bratislava - KFC Komárno (1. liga)
15. 11., 13.00 h	FK Inter Bratislava - MFK Tatran Liptovský Mikuláš (2. liga)
16. 11., 10.30 h	FC Petržalka - ŠK Slovan Bratislava B. (2. liga)
27. 11., 18.45 h	ŠK Slovan Bratislava - Rayo Vallecano (Konferenčná liga)
30. 11., 15.30 h	ŠK Slovan Bratislava - MFK Zemplín Michalovce (1. liga)
3. 12., 18.00 h	ŠK Slovan Bratislava - MFK Ružomberok (1. liga)

Basketbal

4. 11., 18.00 h	BC Slovan Bratislava - Brussels Basket (ENBL)
8. 11., 14.00 h	BC Slovan Bratislava - MBK Ružomberok (1. liga ženy)
8. 11., 18.00 h	BC Slovan Bratislava - BC Prievidza (1. liga)
12. 11., 18.00 h	Slovensko - Poľsko (Kvalifikácia Eurobasket ženy)
6. 12., 14.00 h	BC Slovan Bratislava - BK Ivanka pri Dunaji (1. liga ženy)
6. 12., 18.00 h	BC Slovan Bratislava - Nitra Blue Wings (1. liga)

Starožitnosti Panenská 22

Odkúpime v hotovosti: sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky, lampy, nábytok, i celé pozostalosti, umenie každého druhu

Konzultácie zdarma aj u Vás doma

tel: 0907 981 477

Po predložení tohto inzerátu získavate 20% zľavu na 3 nákupy v našej predajni.

Sme tu pre Vás už 30 rokov

Budeme hostiť európsky šampionát

BRATISLAVA

Naše mesto bude v roku 2026 druhýkrát v histórii hostiť majstrovstvá Európy v malom futbale. Vôbec prvý európsky šampionát sa u nás konal pred šiestnástimi rokmi.

„Čaká nás najväčšie športové podujatie v budúcom roku. Počas tých šiestnástich rokov sa malý futbal dostal raketovo nahor, nielen na Slovensku, ale aj v Európe. Už nie je malý, ale dramaticky rastie. Urobíme všetko pre to, aby podujatím žila nielen Bratislava, ale celé Slovensko,“

Medzinárodné podujatie sa na Slovensko vráti po štyroch rokoch.

uviedol prezident Európskej federácie malého futbalu (EMF) a Slovenského zväzu malého futbalu (SZMF) Peter Králik, ktorý verí, že sa Tipos Arénu podarí naplniť. V pláne sú aj minimálne dve fanzóny, jedna na Hviezdoslavovom námestí a druhá priamo pred štadiónom. „Plánujeme propagovať turnaj v rámci Starého Mesta, aby akýkoľvek návštevník vedel, že sa tu koná obrovské medzinárodné podujatie,“ pokračoval Králik. Majstrovstvá Európy

v malom futbale sa začnú 27. mája a vyvrcholia 4. júna 2026. Predstaví sa na nich 24 tímov, ktoré budú rozdelené do šiestich základných skupín. Do vyraďovacej fázy postúpia dve najlepšie mužstvá z každej skupiny a štyri najlepšie z tretích miest. Žreb zloženia základných skupín je na programe koncom februára 2026. Slovensko bude ako organizátor nasadené do prvého výkonnostného koša.

(TASR)

Foto: TASR

Prekvapujúce útočisko vzácných vtákov

PODUNAJSKÉ BISKUPICE V priemyselnom areáli vzniklo útočisko pre jedného z našich najfarebnejších vtákov. Včelárík zlatý každoročne hniezdi v úložisku zeminy a kameniva a na jeseň sa vracia späť do teplých krajín. Tento rok už odletel do Afriky, no na jar sa sem zrejme opäť vráti, aby našiel bezpečné miesto pre svoj život s pomocou ľudí, ktorí mu vytvárajú potrebný priestor a pokoj. Včelárík zlatý zohráva dôležitú úlohu v ekosystéme. Je indikátorom zdravého prostredia, pretože na hniezdenie potrebuje otvorené a čisté

plochy s dostatkom potravy a vhodnými pieskovými stenami na budovanie hniezdnych nor. Jeho prítomnosť svedčí o tom, že miestny biotop je stabilný a ekologicky hodnotný. Vzácný druh pritom v Podunajských Biskupiciach našiel ideálne podmienky v pieskových stenách areálu, kde spoločnosť Ecorec recykluje stavebný odpad, ktorý následne ďalej spracúva v cementárni v Rohožníku na prírodné kamenivo. Vďaka spolupráci s ochranármi vzniklo miesto, ktoré sa stalo útočiskom pre včeláriky, brehule či opeľovače a prinieslo život tam,

Včeláriky v Bratislave sú dôkazom, že priemysel a príroda dokážu nájsť spoločnú reč.

kde by ho možno málokto hľadal.

(ak)

Foto: Shutterstock

Do chráneného koryta zasiahli bagrami!

Výdrlica pri ruinách tzv. rybárskej reštaurácie na Železnej studničke

NOVÉ MESTO

Magistrát podal podnet na Slovenskú inšpekciu životného prostredia v súvislosti so situáciou v oplotenom areáli pri ruinách tzv. rybárskej reštaurácie na Železnej studničke. Urobil tak po štátnom vodoochrannom dozore, počas ktorého identifikovali viaceré závažné veci.

„Neznáme osoby s použitím ťažkej techniky výrazne zasiahli do koryta Výdrice. Zmenili jeho tok, vybagrovali jeho dno, a to bez akéhokoľvek súhlasu. Výdrlica je vo štvrtom stupni ochrany a je to biotop chráneného a vzácného raka riavového,“ približuje na sociálnej sieti viceprimátor Jakub Mrva. Podľa neho došlo k porušeniu zákona o vodách, o ochrane pred povodňami i ochrane prírody a krajiny. Počas dozoru údajne identifikovali viaceré závažné veci, a to prekážky v koryte Výdrice, obnažené káble v koryte či rozpadávajúce sa stavby a ruiny, ako aj podmytú kontajnery. Podľa Mrvu sú to problémy, ktoré môžu pri povodni spôsobiť zdtutie

hladiny Výdrice s vážnym dosahom na majetok mesta, ale najmä na život a zdravie obyvateľov. Chátrajúci skelet niekdajšej reštaurácie stojí na pozemkoch štátneho podniku Lesy SR i na pozemkoch mesta. Problémom podľa magistrátu je, že majiteľ ruín areál oplotil vrátane vodného toku, a tak zamedzuje nielen efektívnemu manažmentu pri povodni zo strany vodohospodárov, ale tiež možnosti kontroly i údržbe mestských pozemkov. Situáciu kritizuje aj starosta Nového Mesta Matúš Čupka, ktorý v tejto súvislosti informuje o pripravovanom územnom pláne zóny Hornej Mlynskej doliny. „Tento územný plán chráni Železnú studničku pred developerskými snahami a bytovou výstavbou, ale zároveň otvára cestu k rozumným riešeniam, ako zlepšiť infraštruktúru pre návštevníkov, ochrániť prírodu a odstrániť staré problémy, ktoré tu strašia celé generácie,“ podotýka Čupka na sociálnej sieti.

(TASR)

Foto: FB Jakub Mrva je Team Bratislava

Ponuka novostavieb sa výrazne rozšírila, predaj zostáva stabilný

BRATISLAVA

V treťom štvrtroku sa v Bratislave predalo takmer 640 nových bytov, väčšina z nich v druhom a štvrtom okrese. Ponuka je najširšia od roku 2022, k čomu prispela desiatka nových projektov, ale aj spustenie predaja nových etáp v rámci už zabehnutých projektov.

Ku koncu septembra 2025 bolo v Bratislave na predaj takmer 4 000 bytov v novostavbách. Necelá tretina (30,6 %) bola sústredená v druhom okrese. Priemerná cena bytov sa vyšplhala na 5 369,94 eur za meter štvorcový, resp. 383 678,64 eura za byt, čo je o 11 percent viac než pred rokom. Uviedli to analytici z Bencont Investments, podľa ktorých cenu ťahajú nahor najmä byty vo vyššom segmente. Najdrahšie sú byty v Starom Meste, kde byt v novostavbe stojí priemerne takmer 532 000 eur.

Kým v rokoch 2023 a 2024 sa dopyt sústreďoval najmä na menšie byty, dnes sledujeme návrat k dlhodobému priemernému bytu predanému v období júl – september mali priemernú

Analytici očakávajú, že cena bytov bude v najbližšom období skôr stagnovať.

plochu necelých 60,5 metrov štvorcových a priemerný ponúkaný byt bol o čosi väčší (66,94 m²). Najžiadanejšou dispozíciou s podielom 43,9 % na celkovom predaji zostali 2-izbové byty s priemernou cenou 258 830 eur. Pre porovnanie - priemerná cena jednoizbového bytu bola čosi vyššie 204 000 a najväčšie 5-izbové byty sa predávali priemerne za 536 603 eur. „Počet nových bytov po dlhšej dobe výraznejšie prekročil počet predaných bytov v danom štvrtroku. Aktuálny

nárast ponuky je najlepšou správou najmä pre kupujúceho, ktorý má väčšiu možnosť výberu. Projekty zas musia o zákazníka viac bojovať, a to napríklad lepším štandardom vybavenia, službami, lokalitou a v neposlednom rade aj cenou,“ hovorí hlavný analytik Bencont Investments Rudolf Bruchánik. Zároveň však pripomína, že v uplynulom období výrazne vzrástli aj náklady, a tak nové projekty spravidla prichádzajú s vyššími cenovkami. (ak)

Foto: ak

Prepnite biznis na PARQ mode!

Lukáš Grunvaldský head of sales

parq.sk

Podnikajte bez nájmu

- vlastná kancelária
- lokalita pri Kuchajde
- štandard v cene
- od 92 900 eur bez DPH

PARQ ZATISIE

Nová appka

NOVÉ MESTO

Mestská časť spustila novú mobilnú aplikáciu Bratislava-Nové Mesto, ktorá umožňuje mať dôležité informácie priamo vo vrecku. Aplikácia ponúka prehľad úradnej tabule, oznamov, podujatí, kontaktov a ďalších sekcií webu a užívatelia si tiež môžu nastaviť notifikácie presne podľa oblastí, ktoré ich zaujímajú. (ak)

Pribudnú cyklotrasy

BRATISLAVA

Vďaka financovaniu z Plánu obnovy a odolnosti vzniklo v Bratislave už vyše 9 kilometrov cyklotrás. Onedlho k nim pribudne ďalších šesť.

Ministerstvo dopravy totiž podpísalo zmluvy na prefinancovanie štyroch nových cykloprojektov za približne jeden milión eur, ktoré navrhlo a bude realizovať mesto. (ak)

Foto: BSK

Závislosť sa môže týkať každého z nás, nezáleží na pohlaví, veku ani sociálnom statuse

Veľkým benefitom podpornej skupiny je podľa facilitátorov bezpečné prostredie, kde nikto nikoho neodsudzuje.

BRATISLAVA

V roku 2024 sa na Slovensku liečilo o 31 percent viac drogovu závislých ako pred dvadsiatimi rokmi. Najviac ich pochádzalo z Bratislavského kraja,

kde je, našťastie, pomerne dostupná adekvátna pomoc. Len nedávno však konečne vznikla aj podporná skupina pre ich blízkych pod záštitou organizácie RETEST, centrum pre deti a rodiny s resocializačným programom. Viac nám v rozhovore prezradili facilitátori skupiny Ľubica Fandl Drangová a Martin Valentíny.

Podľa údajov Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI) pripadlo minulý rok v Bratislavskom kraji na 100 000 obyvateľov 109,9 liečených závislých, čo viac ako päťnásobne prevyšuje napríklad počet v Prešovskom kraji. Ako sa o závislých stará mesto?

Rozpočtovou organizáciou mesta je napríklad Centrum pre deti a rodiny RETEST, resocializačné zariadenie pre dospelých so závislosťou.

Je to pobytové zariadenie, program trvá minimálne jeden rok a zúčastniť sa ho môže len ten, kto predtým absolvoval pobyt v zdravotníckom zariadení v rámci liečby závislosti. Ten však trvá maximálne tri mesiace, čo mnohým nestačí a potrebujú na sebe ďalej pracovať. Práve preto vznikli resocializačné zariadenia, kde získajú znalosti a zručnosti potrebné k dlhodobej abstinencii, návratu do bežného života a nájdeniu nového životného štýlu.

Závislosť však máva devastčný vplyv nielen na samotného narkomana, alkoholika či gamblera, ale aj na jeho blízkych či dokonca celú rodinu...

Áno, práve preto sme minulý rok založili podpornú skupinu pre blízke osoby závislých ľudí, na ktorú mesto tiež finančne prispieva. Je to veľmi otvorená skupina, určená komukoľvek, kto má podozrenie, alebo vie, že jeho blízka osoba užíva

drogy či pije, prípadne je v nejakom zariadení. Chodia k nám jednotlivci aj dvojice, napríklad manželia, súrodenci či kamarátky... Jediným pravidlom je, aby to boli dospelé osoby.

Ako skupiny prebiehajú?

Podporná skupina sa koná každý druhý štvrtok od 18. h na Českej ulici. Účasť je bezplatná, treba sa však vopred prihlásiť cez e-mail, ktorý je spolu s podrobnosťami uvedený na stránke www.retest.sk. Sedenie trvá hodinu a pol a vždy sa venujeme nejakej téme, ktorá súvisí so závislosťou alebo so životom s blízkou osobou, ktorá je závislá. Čo sa povie v skupine, to tam aj zostáva. Účastníci zdieľajú svoje skúsenosti, svoj pohľad a úlohou nás, facilitátorov je vytvárať psychologické bezpečie. Okrem toho im poskytujeme informácie, napríklad k rôznym pojmom, alebo vieme ľudí navigovať na miesta, kde vedú ďalšiu pomoc.

Čo zvykne účastníkov najviac trápiť?

Je toho viac, ale určite medzi nimi rezonujú témy vlastného zlyhania, bezmocnosti a nastavenia hraníc. Blízki závislých cítia povinnosť pomáhať, no často idú na hranicu svojich síl a nevládzu. Nie je ľahké nastaviť v komunikácii so závislým hranice a povedať si, toto už nie som schopný tolerovať. A nie je ani jednoduché povedať to tej osobe.

Nachádzajú účastníci v spoločných debatách odpovede na svoje otázky?

Áno, podľa ich reakcií vieme, že skúsenosti iných ľudí sú veľmi nápomocné. Viackrát sa nám stalo, že niekto porozprával o tom, čo sám zažil a poskytol aj nejaké rady. Pre mnohých ľudí je však veľkou pomocou už pocít, že v tom

nie sú sami. Že závislosť je ochorenie, má vlastný vývoj a že sa ako akákoľvek iná duševná choroba týka rôznych ľudí z rôznych oblastí.

Dá sa povedať, že niekto je ohrozený závislosťou viac ako iný? Od čoho to závisí?

Na vznik závislosti sa momentálne pozerá cez bio-psycho-sociálny aj spirituálny pohľad. To znamená, že keď sa človek stane závislým, musí sa viacero vecí spojiť. Vznik závislosti teda neurčuje iba jeden faktor, ovplyvňuje ho to, čo sa človeku v živote aktuálne deje, akú má osobnostnú výbavu, aký mám genofond, pretože, ak v minulosti v rodinnej histórii bola závislosť, je väčšia pravdepodobnosť jej opätovného vzniku. Ale neznamená to, že sa tak stane - niekto si, naopak, môže dať väčší pozor a možno má k danej látke až odpor.

Nezáleží teda na pohlaví, veku ani na sociálnom statuse...

Nezáleží. Môžeme však hovoriť o rizikových skupinách či rizikových udalostiach v našich životoch. Ohrozené môžu byť napríklad ženy počas materskej dovolenky, ktoré zápasia s popôrodnou depresiou, alebo osamelí ľudia v dôchodkovom veku. U niekoho navyše môže mať počiatok v náročnom období, počas ktorého človek návykovú látku používa na upokojenie, no keď to trvá dlho, rozvinie sa v závislosť.

Kde je vlastne hranica medzi návykom a závislosťou?

Foto: ak

V roku 2024 sa podľa NCZI na Slovensku liečilo z drogovej závislosti vyše 3 000 osôb. Najviac pre užívanie stimulačných látok (1 324 osôb, teda 43,8 %), najmä drog zo skupiny amfetamínov. Kým pred dvadsiatimi rokmi prevažovali užívatelia heroínu, v minulom roku to boli hlavne závislí od pervitínu (1 250 osôb). Najviac liečených bolo vo veku 30 - 39 rokov, 78,6 % všetkých liečených tvorili muži. Čo sa týka alkoholu, v roku 2023 bolo v psychiatrických ambulanciách vyšetrených takmer 30 000 osôb na poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu, z nich u 75,3 % bol diagnostikovaný syndróm závislosti. Približne štvrtinu vyšetrených osôb tvorili ženy.

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Oblúbený Kamzík sa mení pred očami

Sedenie Meňavka je zasadené do svahu.

NOVÉ MESTO

Jeden z troch najobľúbenejších vstupov do lesoparku prešiel v posledných dvoch rokoch viditeľnou premenou. Kamzík získal viac miest na sedenie, atypickú autobusovú zastávku navrhnutú architektmi aj nové úsporné osvetlenie.

Mestské lesy v Bratislave v uplynulom období uskutočnili viacero vylepšení, ktoré z Kamzíka vytvárajú príjemnejší a kultivovanejší priestor. Pri vstupe do areálu pribudla bezbariérová zastávka autobusu s atypickým prístreškom, koncipovaná ako portál do lesoparku. Stojí na križovatke ciest a chodníkov a je otvorená do všetkých smerov. Cestu môžu po novom využívať už len chodci a cyklisti. Časť asfaltu nahradil povrch zo žulových kociek, ktorý aj vizuálne oddeľuje promenádu od obrátiska. Výraznou zmenou je aj výmena starého verejného osvetlenia za úspornejšie a estetickéjšie svietidlá.

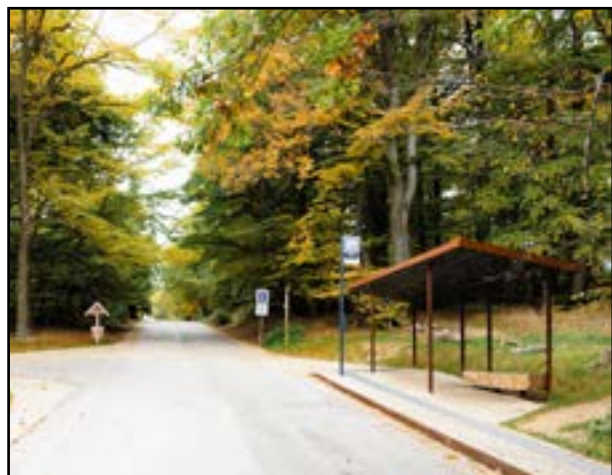
Do areálu pribudli áčkové sety stolov s lavicami z lokálneho dreva, špeciálne sedenie Meňavka, ale aj smetné koše, ktoré sú zakomponované do dreveného obkladu, takže lepšie zapadajú do prírodného prostredia. Mestské lesy okrem Kamzíka dlhodobo pracujú aj na zlepšovaní ďal-

a Kamzík meníme krok za krokom. Aj malé zásahy majú veľký efekt na to, ako ľudia miesto vnímajú," hovorí riaditeľ Mestských lesov v Bratislave Marek Páva. (ak)

Foto: Mestské lesy v Bratislave

Centrum ekovýchovy

Novým symbolom Kamzíka sa stala zastávka s netypickým prístreškom.

www.KAMENARSTVO-ANDRASSY.sk
0905 320 476, ZNÍŽENIE CIEN AŽ O 30%

od 1 350 € **od 1 750 €**

ZADARMO: odborné poradenstvo, dovoz do 100 km

kamenarstvoandrassy@gmail.com

KONTAKT: Šancová 112 (budova tržnice), Bratislava 0918 504 385

Mladé víno

STARÉ MESTO

Nádvorie Primaciálneho paláca sa 7. až 8. novembra zaplní hudbou, gastrošpecialitami a najmä novou úrodou zo štrnástich vinárstiev.

Festival mladého vína prinesie aj rôzne hudobné vystúpenia, rozhovory s vinármi či vinársky kvíz. Priestor na oddych poskytnú neďaleké Radničné námestie. (ak)

Na hrane svetla

STARÉ MESTO

Český výtvarník Václav Bednář, ktorého originálne diela zdobia zbierky legendárnych hudobníkov Rolling Stones či ďalších svetových osobností, predstaví v Bratislave výber svojej najnovšej tvorby.

Diela vytvorené starodávnou technikou inverznej maľby na kalené sklo uvidíte na výstave „Obrazy na hrane svetla“ do konca mesiaca v Pistoriho paláci. (ak)

Filmová hudba

NOVÉ MESTO

Peugeot arénou budú 1. decembra znieť slávne melódie z dielne Ennia Morriconeho, jedného z najvýznamnejších autorov filmovej hudby.

65 hudobníkov Symphony Orchestra, 50 členov zboru Boni Pueri a 20 spevákov chóru, ale aj unikátna 3D projekcia a špeciálna svetelná choreografia sľubujú skutočne výnimočný zážitok. (ak)

Nevyhádzajte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

NOVEMBER V MESTE

BRATISLAVA

Pozrite si tipy na zaujímavé podujatia v našom meste, ktoré vám i vašim deťom spestrí november príjemným zážitkom. O ďalších

Bratislavská knižná burza

každú sobotu

V Starej tržnici môžete v sobotu zísť na najväčšiu knižnú burzu na Slovensku, ktorá sprevádza pravidelný potravinový Trh-Piac-Markt. Táto jedinečná akcia sa koná vždy od 9. h do 15. h na poschodí tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a plagáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Festival slobody

3. až 17. novembra

Festival slobody vznikol ako pripomienka obdobia neslobody na Slovensku a dnes spája kultúru a verejnú diskusiu. Počas

dvoch novembrových týždňov ponúka filmové projekcie, koncerty, divadelné predstavenia, výstavy a diskusie. Navštíviť môžete aj Dni otvorených dverí v Archive Ústavu pamäti národa. Viac na www.festivalslobody.sk

Mesiace fotografie

4. až 30. novembra

35. ročník Mesiaca fotografie do Bratislavy opäť prináša mimoriadne diela. Najväčším lákadlom je výstava „Oči, ktoré boli storočím“ v Dome umenia s 90 fotografiami zo zbierky Loly Garri-do. Tento súbor pokrýva krátky, no plodný priebeh histórie tohto média (od viktoriánskej éry po 90. roky 20. storočia) a prináša diela autorov ako Alfred Stieglitz, Man Ray či Nan Goldin. Viac na mesiacfotografie.eu

Vyberte si zážitok na víkend aj všedný deň

Leonidas Kavakos

10. novembra

Veľký evanjelický kostol bude 10. novembra o 19. h. hostiť slávneho gréckeho huslistu Leonida Kavakosa, ktorý spolu s komorným súborom Apollon Ensemble uvedie ikonické Vivaldiho dielo Štyri ročné obdobia. Nasledujúci deň dopoludnia povedie Kavakos v Moyzesovej sieni majstrovské interpretačné kurzy, ktoré sú bezplatne otvorené aj pre širokú verejnosť. Viac na www.sinfonietta.sk

Festival NEXT

26. až 30. novembra

Živá a inšpiratívna súčasná hudba bez žánrových obmedzení - to prináša koncom novembra na šesť miest v Bratislave NEXT Festival. Tešiť sa môžete na výber toho najzaujímavejšieho, čo sa na svetovej scéne deje, či už je to elektronická a inovatívna vážna hudba, avantgardný jazz, improvizovaná hudba či experimentálny rock. Viac na nextfestival.sk

Salón dobrôt v Bory Mall

29. až 30. novembra Príďte si vychutnať sladké aj slané dobroty. Počas posledného novembrového víkendu nájdete v nákupno-zábavnom centre Bory Mall stánky s kávou a čajmi z celého sveta,

luxusnú čokoládu, pralinky, koláče, zákusky, torty, pralinky a mnoho ďalšieho. Nebudú chýbať workshopy a prídu aj osobnosti ako Natacha Pacal a Petra Tóthová z Pe-čie celé Slovensko, Iggi Spokojný či Veronika Bušová. Viac na borymall.sk

Architekt UNESCO

do 30. júna 2026

Slovenské národné múzeum otvorilo na hrade výstavu Josip Plečnik - stredoeurópsky architekt, ponúkajúcu mimoriadny pohľad na tvorbu génia, ktorý premenil Pražský hrad, Ľubľanu aj Viedeň. Významná časť expozície sa zameriava na jeho vzťah k Slovensku - približuje inšpiráciu ľudovým umením, tvorbu jeho žiakov i diela Dušana Jurkoviča, s ktorým Plečnika spájala obdiv k tradícii. Viac na www.snm.sk

DPOH si novou hrou pripomína výnimočnú Bratislavčanku

STARÉ MESTO

Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava (DPOH) pri príležitosti 120. výročia narodenia Alžbety Güntherovej-Mayerovej uvádza inscenáciu hry Bratislavské srdce v hlavnej úlohe s Anikó Vargovou. Pozrieť

si ju môžete 19. novembra od 19. h.

Alžbeta Güntherová-Mayerová bola všestranne talentovanou historičkou a znalkyňou umenia, ktorá stála pri zrode viacerých dôležitých inštitúcií na Slovensku. Narodila sa 13. októbra 1905

Anikó Vargová ako Lili (Alžbeta Güntherová-Mayerová) v inscenácii Bratislavské srdce

v Bratislave a študovala maľarstvo a históriu umenia na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského. Svoje štúdiá si tiež dopĺňala vo Viedni. V roku 1929 začala pracovať v Zline pre firmu Baťa ako grafička, pre vážne ochorenie matky sa však vrátila do Bratislavy a odvtedy sa venovala umenovede, pamiatkam a múzeám. Pracovala pre bratislavské Mestské múzeum, Slovenské národné múzeum aj pre Etnografické múzeum v Martine. Spoluzakladala Slovenskú národnú galériu a pomáhala zakladať múzeum v Levoči. Güntherová-Mayerová významným spôsobom prispela k záchrane kultúrneho dedičstva v období striedania režimov, zároveň čelila osobným stratám a perzekúciám režimu. Po tom, čo bola v rámci Akcie B vysídlená z Bratislavy a prišla o domov, pracovala na záchrane a inventarizácii kaštieľa Bet-

liar, hradu Krásna Hôrka aj pamiatok po celom Slovensku. Keď ju povolali späť do Bratislavy, kde vzdelávala nastupujúcu umenovednú a neskôr aj umeleckú generáciu, pôsobila na Univerzite Komenského a Vysokej škole výtvarných umení. Bola hlavnou vedeckou redaktorkou a editorkou trojväzového diela Súpis pamiatok na Slovensku.

Trpký osud Alžbety Güntherovej-Mayerovej priblížila dávnejšie v Bratislavských novinách sprievodkyňa dejinami Katarína Králiková. Pripomenula, že aj koniec tejto výnimočnej ženy bol smutný. V roku 1973, už ako dôchodkyňa, zašla za študentmi Vysokej školy výtvarných umení. Neďaleké Rybné námestie bolo vtedy obrovským staveniskom. Na pravom brehu Dunaja sa už črtal nový most, ktorý mal

spájať Petržalku plnú panelákov. Takýmto miestom

Alžbeta Güntherová-Mayerová stála pri zrode viacerých dôležitých inštitúcií na Slovensku.

prechádzala Alžbeta Güntherová-Mayerová, keď ju zrazilo auto a krátko po nehode zomrela. Pochovaná je pri manželovi, ktorému po celý život ostala verná rovnako, ako poslaniu chrániť historické pamiatky. (ak)

Foto: Archív výtvarného umenia SNG, DPOH / Robert Tappert

Pod Michalskou bránou pribudol model stredovekej Bratislavy

STARÉ MESTO

Múzeum mesta Bratislavy (MMB) nedávno otvorilo zrekonštruovaný priestor lekárne U červeného raka. Po novom slúži ako úvod do expozície v Michalskej veži, prístupný aj pre tých, ktorí sa na vežu s množstvom schodov nedostanú.

Unikátny trojrozmerný model stredovekej Bratislavy pokrýva takmer štyri metre štvorcové..

Lekáreň z roku 1773 sa nachádza v neskorobarokovom meštianskom dome a vchod do nej označuje ikonický vývesný štít s veľkým červeným rakom, ktorý prešiel intenzívnym, rok trvajúcim reštaurovaním. Prednú časť bezba-

riérových priestorov tvorí historická oficína s barokovo-klasicistickými freskami a historickým mobiliárom, kde si môžete kúpiť vstupenky na Michalskú vežu. V prechodovej časti priestorov nájdete predaj suvenírov

s tematikou veže a zadná časť zas ponúka príjemné miesto na oddych. Nájdete v nej interaktívne skladačky o stavebnom vývoji Michalskej veže a priláhlého barbakánu, ale aj veľkorozmerný model, ktorý v mierke 1 : 5000 zobrazuje Bratislavu v 15. storočí. „Jeho unikátnosť spočíva v tom, že zahŕňa širšie územie mesta, vďaka čomu vidíme aj menej známe von-

kajšie opevnenie či pôvodný tok Dunaja a osady, ktoré tvorili predmestia vtedajšieho Prešporka,“ uvádza Michal Augustovič, kurátor historických a umeleckohistorických zbierok MMB. Priestorový model dopĺňa animácia, približujúca dôležité míľniky vo vývoji mesta a jeho urbánneho priestoru. (ak)

Foto: MMB - Dominika Bolgáčová

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083 www.horinka.sk

Úspech BBD

STARÉ MESTO

Bratislavské bábkové divadlo (BBD) získalo na medzinárodnom festivale v poľských Katoviciach za dojemný príbeh Tučniak s červenou čiapočkou Grand prix a štyri ďalšie ocenenia. Inscenácia citlivo ukazuje, že rodina môže mať rôzne podoby a že aj keď sme odlišní, stále môžeme byť súčasťou spoločnosti. Pomáha deťom pochopiť, že byť iný neznamená byť horší – práve naopak, rozmanitosť robí svet krajším a každý by tu mal mať svoje miesto. (ak)

Foto: BBD

Nový PAAS

STARÉ MESTO

Od 5. novembra má byť spustená parkovacia zóna SM2 - Hrad, Sokolovňa, ohraničená ulicami Palisády, Štefánikova, Pražská, Na Slavíne, Stará vinárska a Mudroňova. V čase od 8. do 24. h bude v zóne možné parkovať len s platnou parkovacou kartou PAAS alebo po úhrade parkovného vo výške 1,5 - 2 € za hodinu v pracovné dni, resp. 0,75 - 1 € cez víkendy a sviatky. (ak)

DREVENÉ ROLETY

- výmena popruhu
- náter roliet
- generálne opravy aj tých najstarších roliet
- nové drevené rolety

mobil: 0903 349 274 mail: info@eslinger.sk
www.eslinger.sk

Ak máte radi všeličo mäsové, vyskúšajte Pivot

Bedeker gurmána

NOVÉ MESTO

„Super jedlo, výborné čapované pivo, milá usmievavá obsluha...“ Podobných hodnotení pivnej reštaurácie Pivot Gopass na Trnavskej ceste, ktorá funguje približne rok, sme si prečítali viac. Tak sme vyskúšali.

Do reštaurácie sa dnes chodí aj pre zážitok a hneď v prvej vete povieme, že v Pivote Gopass nám ho dopriali. Týka sa to nielen jedla, ktoré chutilo už na pohľad, ale tiež atmosféry podniku prepojeného s obnovenou športovou halou Gopass Arena. Priestor je veľkorysý, v čase obeda si tu ľahko nájdete pokojné miesto iba pre seba, obsluhujúci personál pozorný a kuchyňa poctivá domáca, len vegetarián nebude nadšený, takmer celá ponuka je o mäse. Rátajte tiež s tým, že ceny sú vyššie.

Najskôr sme si vybrali z aktuálneho menu, ktoré má verziu A za 9,40 € a potom verziu B za 11,90 €. Naslovi-la druhá m o ž n o s ť, kde sme k Šošovicovej polievke s párkom dostali Wellington z bravčovej panenky s batatovým pyré a slivkovou omáčkou (11,90 €). Polievka bola hustá ako má byť, trochu slanšia a korenistejšia, ale v intenzite, ktorá nám celkom vyhovovala, a výdatná až tak, že slabší jedák by si ďalší chod už ani nepýtal. Wellington bol v rámci ponuky menu ozaj luxusná delikatesa. Vkusne servírované fajnové jedlo s dominanciou sladkastej chuti sme si užívali do posledného sústa. Panenka v chrumkavom listkovom ceste bola prvotriedna, mäkká a šťavnatá, batatové pyré jemné krémové, v kombinácii s chuťovo bohatou slivkovou omáčkou to celé malo šmrnc. Porcia bola síce skromnejšia, ak si však najskôr dáte vyššie spomenutú sýtu polievku, mala by uspokojiť.

V čase obeda si nájdete miesto aj bez rezervácie.

Trhané kačacie stehno v lokši

Potešil aj Flank steak so zemiakovými rōstmi a pfeffer omáčkou (17,90 €). Toto mäsko býva o čosi tuhšie, chuť však splnila očakávania, bola výrazná, priam až koncentrovaná. Spracovaním získala jemný orieškový tón, ktorý pekne podčiarkla soľ. Výborná bola aj pikantná omáčka zo zeleného korenia, veľmi sme to však s ňou nepreháňali, aby neprebíjala chuť mäsa. Placky rōsti boli ako príloha k stejku ideálne, upečené do chrumkava, pri tom stále dostatočne vláčne a nie príliš masné, ako sme ich zažili v inom podniku. Na Esterházyho divinový guláš s karlovarskou knedľou (13,90 €) nás nahovoril obsluhujúci mladý muž a bol to dobrý tip. Mäkučké kúsky výživného „ekologického“ mäsa sa až rozpadávali na vidličke. Mali plnú chuť, ktorú vysoko posunuli rôzne voňavé kore-

niny. Aj omáčka, odľahčená smotanovou penou, bola znamenitá, chválime tiež nádychanú lahodnú karlovarskú knedľu - chutila tak, ako ju robievali naše staré

mamy. Napokon nám priniesli pekne nastajlovanú sezónnu klasiku - Trhané kačacie stehno v lokši s karamelizovanou červenou kapustou (15,90 €). Dve parádne bohato naplnené lokše boli preliate topingom čokoládovej farby, to nás zaujalo ako prvé. Podľa chuti sme však polevu nedokázali identifikovať a v jedálnom lístku o nej zmienka nebola, tajomstvo si šéfkuchár nechal pre seba. Kačacie mäso bolo jemné, lahodné, len na náš vkus trochu presolené, celkový dojem však vyvážila sladkokyslá kapusta. Každopádne, kvalita tohto tradičného jedla bola iste vyššia ako priemerná. (bn)

Foto: Matúš Husár

Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdíček
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Bratislavské
Noviny.sk
www.facebook.sk/banoviny

Podvodníci vylákali počas telefonátu od muža 55-tisíc eur

Maddie: Presne títo volali aj môjmu mužovi. Sú veľmi presvedčiví, všetko znie reálne, ale keďže vieme, koľko je podvodov, povedali sme, že to môžeme riešiť na pobočke, ale cez telefón nie.

Kristína: Keď mal, dal. Mne by mohli zavolať, lebo ja nemám nič, takže by nič nedostali.

Katarína: Mladý muž asi nikdy nemal skúsenosti s políciou.

Luke: S takými sa rád rozprávam popri hraní na PC. Odpovedám im, držím ich na telefóne, sem-tam poprosím, aby počkali a tak. Nakoniec poviem nejakú hlúposť na štýl „Ďakujem, som príliš bohatý na ďalšie peniaze“ a položím.

Patrik: Keď toto urobil, tak si tých 55-tisíc nezaslúžil a dobre, že o ne prišiel.

Laura: Všetci tu machrujete, že vám by sa to nemohlo stať... Vy si vôbec nedokážete predstaviť, akí sofistikovaní a presvedčiví dokážu byť podvodníci.

Mirror Bar je 25. najlepším barom na planéte

Zuzana: Gratulujem k oceneniu. Bola som tam síce len raz, ale prostredie, ponuka, obsluha naozaj na svetovej úrovni. Aspoň v niečom sme sa ako krajina zviditeľnili pozitívne.

Sylvia: Keď už žiadna slovenská univerzita, tak aspoň bar. Keď už školstvo zostáva, tak aspoň piť vieme kvalitne.

Richard: Je to kompliment pre tím baru. A podľa všetkého zaslužený.

Peter: To je, ako keby ste oznámili, že v jednom paneláku na sídlisku Luník 9 sa nachádza najkrajšie zariadené byt na Slovensku.

Eduard: Bar je naozaj super, vždy je tam zážitok ísť.

Foto: Mirror Bar

Teatro Bratislava s.r.o.
DK Ružinov, Ružinovská 28
820 09 Bratislava

teatroba@teatroba.sk
www.teatroba.sk
+421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek
teatroba.sk
ticketportal.sk
Agentúra Kováčová

4.11. Ut: 19:00
Bláznivá komédia v trojke
Gaston Hubert, Short, László, Martin, Mihalovics

10.11. Po: 19:00
LORDI
Maroš Krámer - Peter Šimun - Josef Vajda

1.12. Po: 19:00
V alternatívach účinkujú: M. Ochranek, K. Okseová, D. Zaranová, D. Szabo, M. Májek, P. Boudník, J. Valočka, L. Vrablicová, J. Hírka, E. Petkovský

2.12. Ut: 19:00
SOBÁŠNY LÍST
Martin Mihalovics, Soňa Norisová, David Hartl, Dominika Ziaranová

19.12. Pt: 19:00
Mileneec
Účinkujú: K. Haydu, M. Gáls Partlova, D. Ziaranová, M. Mihalovics, Soňa Norisová

20.12. So: 19:00
FRIDA
Katarína Ivanová, Tomáš Palander, Marcel Ochranek, Mirka Gáls Partlova

Hráme pre Vás v DK Ružinov!

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každý mesiac z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mail redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Vzdalo sa mesto cyklotrasy v historickom parku?

Približne pred rokom začalo mesto maľovať cyklotrasu v historickom Sade Janka Kráľa, ktorá mala spojiť nákupné centrum Aupark a Viedenskú cestu. Po vyznačení niekoľkých metrov sa však práce zastavili a dodnes nepokračujú. Znamená to, že mesto sa projektu vzdalo? Pamiatkari upozornili, že naň nedali súhlas, tvrdili tiež, že stavebné práce narušili protinapoleonský val, trasovanie treba zmeniť... Ako to teda je?

Petržalčanka Anna

Stanovisko magistrátu:

Podľa hovorca Petra Bublu sa práce prerušili práve pre chýbajúci súhlas Krajského pamiatkového úradu, ktorý si stavebný úrad nevyžiadal. Cyklotrasa však bude, možno už na jar 2026, ak sa ukončia procesy plánovania a povoľovania nového trasovania. K tvrdeniu o narušení obranného valu uviedol, že stavebné práce z jesene 2024 do jeho konštrukcie nezasiahli, keďže plánovaná cyklotrasa val obchádzala. Pracovalo sa len so skrývkou humusu. „Stavebné práce sa pripájali na existujúci chodník na násype pravobrežnej opory Mosta SNP. Pre vedenie cyklo-komunikácie sa využil povrch terénu, ktorý vznikol počas výstavby mosta. Obranný val končí pred týmto násypom,“ doplnil Bubl. Foto: bn

Foto: bn

Nebezpečenstvo pre pacientov

Takto vyzerá hlavný chodník pred Ružinovskou nemocnicou. Viem, ako je na tom naše zdravotníctvo, ale tadiaľto má problém prejsť aj zdravý človek, nieto ešte niekto s ťažkosťami, akých sa tu určite premelú stovky. Veď je to hlavný prístup do nemocnice!

Čitateľka Michaela

Chystá sa oprava, tvrdí UNB
„Tento problém evidujeme a aktívne sa ho snažíme riešiť, momentálne prebiehajú záverečné administratívne kroky, ktoré vedú k oprave chodníka. Predpokladaný termín opravy chodníka odhadujeme na koniec októbra 2025,“ vyjadrila sa Eva Kliská, hovorkyňa Univerzitnej nemocnice Bratislava (UNB).

Nový cirkus v Tržnici

NOVÉ MESTO

Vstupná hala Tržnice sa stala domovom CirKusKus, prvej školy nového cirkusu na Slovensku. Unikátna konštrukcia umožňuje vzdušnú akrobáciu až vo výške 8 metrov. Centrum s rozlohou 65 m² ponúka kurzy a stretnutia pre všetky vekové kategórie, ku ktorým by v budúcnosti mali pribudnúť aj workshopy sociálneho cirkusu. (ak)

Foto: CirKusKus

Výročie univerzity

BRATISLAVA

Ekonomická univerzita v Bratislave si v októbri pripomenula 85 rokov od svojho vzniku, keď bola založená ako Vysoká obchodná škola, prvá tohto typu na Slovensku. Svoj súčasný názov nesie od roku 1953 a dnes je pod ním známa ako moderná univerzita s dôrazom na prepojenie vzdelávania, výskumu a praxe. (ak)

Ikonický dvojstovák zostáva zatiaľ v Technickom múzeu v Brne

Čiastočne zrekonštruovaný dvojstovák (foto z roku 2009)

BRATISLAVA

„Keď sa pozerám na vozový park historických električiek v Bratislave, chýbajú mi dva ikonické motorové vozne,“ napísal

nám architekt a urbanista Bohumil Kováč ešte začiatkom leta. Jedným z nich je tzv. dvojstovák, ktorý by sme mohli získať z Technického múzea v Brne. O tejto

možnosti sme už informovali – využije ju náš dopravný podnik?

Kurátor Tomáš Kocman z brnianskeho múzea nám vysvetlil, že električkový vozeň je zreštaurovaný len sčasti, práce nepokračujú pre chýbajúce financie. Zároveň uviedol: „V princípe by sa Technické múzeum asi nebránilo jeho dlhodobému zapožičaniu. Dopravnému podniku Bratislava, pokiaľ by tam boli schopní v ústredných dielňach v Jurajovom dvore dokončiť reštaurovanie do pôvodného stavu.“

Hovorca bratislavského dopravného podniku Jozef Vozár síce potvrdil, že história MHD je pre nich dôležitá

a ponuku Technického múzea v Brne si vážia, k možnosti získať „dvojstovák“ sa však vyjadril nekonkrétne: „Každý projekt reštaurovania posudzujeme individuálne, a to nielen z hľadiska technického stavu vozidla či kapacitných možností našich dielní, ale aj s ohľadom na rozpočet a prevádzkové potreby. V prípade záujmu z našej strany otvoríme priamu komunikáciu s Technickým múzeom v Brne.“

Zachraňovať historické vozidlá nie je jednoduché, stačí si spomenúť na osud električky 6MT č. 41. Torzo jej karosérie priviezli bratislavski fanúšikovia z českého Liberca do vozovne v Jurajovom dvore ešte

v roku 2005, aby ho použili pri stavbe repliky, no ani po 20 rokoch sa nezačalo s rekonštrukciou v plnom rozsahu. Naopak, pekným príkladom je obnova legendárnej viedenskej električky, ktorá spájala vtedajší Prešporok s Viedňou. Vďaka úsiliu nadšencov, Romana Delikáta a Michala Milatu z Klubu mestskej hromadnej a regionálnej dopravy, sa podarilo historickú lokomotivu zachrániť pred zošrotovaním a doviesť z Rakúska k nám, neskôr pribudol osobný i nákladný vozeň. Na obnovu prispeli mnohí, aj ľudia mimo Bratislavu. (ac)

Foto: Technické múzeum v Brne

PREMENY BRATISLAVY

Bajkal je už minulosť

1981

Polyfunkčný komplex Bajkal – fungovala tu reštaurácia, služby aj klub.

RUŽINOV

Spustnutá budova bývalej reštaurácie a diskotéky Bajkal definitívne patrí minulosti, pred pár týždňami sa do nej zahryzli buldozéry. Nahradiť ju má bizniscentrum Bajkal Office, čo sa však mnohým miestnym nepozdáva.

Približne pred dvoma rokmi sme zverejnili fotografie urbexera Marcelita Rečinského, ktorý preskúmal opustený objekt na Bajkalskej ulici, zatvorený od roku 2004. Bola to jeho druhá „návšteva“ a zostal poriadne prekvapený.

Prvýkrát sem zašiel v roku 2019. Spolu s kamarátom

si vtedy pozreli pivničné priestory, bar aj tanečnú sálu, miesto pre didžeja či kuchyňu – všetko zdevastované, fascinovalo ich však niekdajšie zariadenie interiéru v bare, najmä časť karosérie volgy vsadenej do steny, drevená loď i lietadlo. „Z hľadiska urbexu to bolo vtedy mega krásne, vydržal by som tam aj celý deň,“ priznal Marcelito. Pri druhom prieskume už konštatoval: „Keď som sa do objektu po štyroch rokoch vrátil, vidím, že lietadlo je preč, zrejme skončilo v koštrote. Veľká škoda.“

Skaza pokračovala, až sa napokon pred necelými dvoma mesiacmi dostali k slovu

2025

Pohľad na chátrajúcu budovu krátko pred tým, ako ju začali búrať.

buldozéry. Bajkal má totiž nahradiť bizniscentrum Bajkal Office. Projekt už síce získal v júni tohto roka dôležité územné rozhodnutie o umiestnení stavby, proti sa však ozvali ľudia zo sused-

stva, čo konanie skomplikovalo. Začiatok výstavby veľa ľudí je tak nejasný. (ac)

Foto: Lubomír Deák, archív OZ Bratislava a jej Premeny/ Časopis Bratislava, rok 1983, TASR

Búranie Bajkalu, foto je z 29. septembra 2025.

Správy z podsvetia

Nemal na zaplatenie, tak nahlásil bombu. Tiesňové linky prijali v rovnaký čas dva telefonáty ohľadne reštaurácie na Jasovskej ulici v PETRŽALKE. Zamestnankyňa chcela nahlásiť neplatiaceho zákazníka, iný volajúci zas tvrdil, že sa v podniku nachádza výbušnina. Policajná hliadka preto priestory evakuovala a psovod so psom ich dôkladne prehľadal, no žiadna bomba sa nenašla. Následné vyšetrovanie ukázalo, že na linku 112 volal práve zákazník, ktorý odmietal zaplatiť - nemal totiž peniaze. 48-ročný muž už čelí obvineniu z prečinu šírenia poplašnej správy a vyšetrovaný je vo väzbe. (ak)

Slávneho učenca pripravila o život zrejme zloba

Bratislava kedysi

Ponúkame vám príbeh učenca Paracelsa, ktorého obdivoval svet, ale zažil i krutú nenávisť. Slávny vedec navštívil pred 488 rokmi aj Bratislavu, čo pripomína reliéf na fasáde Primaciálneho paláca medzi oknami prízemia orientovanými do Uršulínskej ulice. Práve tam, v ktorom si dome, strávil niekoľko týždňov.

Naozaj bombastické meno mal jeden zo stredovekých zakladateľov nového smeru v medicíne a chémii – chemiatrie aj iatrochémie, čo bola predchodkyňa dnešnej biochémie: Philippus Aureolus Theophrastus Bombastus von Hohenheim. Akoby už rodičia chceli predznamenat' chlapcove budúce miesto na výsluní učeného sveta, akoby mu vopred dali aureolu na Božiu potechu a svetskú slávu – lebo približne to všetko sa skrýva v jeho prime-niach. Svet si však dlhočizné meno zjednodušil bez toho, aby mu ubral na známosti: Paracelsus. To slovo totiž v grécko-latinskom preklade znamená názov mesta Hohenheim.

Narodil sa v roku 1493 vo švajčiarskom mestečku Einsiedeln. Otec, schudobnený šľachtic, ktorý bol lekárom, vynaložil všetko úsilie, aby Paracelsus dostal čo najvyššie vzdelanie. Bystrý mladý muž s množstvom záujmov sa rýchlo preslávil. Už ako 34-ročného ho pozvali na Bazilejskú univerzitu, kde bol profesorom prírodných vied a medicíny. V tom čase sa stal známym najmä úspechmi v liečbe akútnej piagry – syfilisu, ako vôbec jej prvý úspešný liečiteľ. Používal

Pobyt Paracelsa v Bratislave pripomína pamätná tabuľa na fasáde Primaciálneho paláca.

arzén, pričom až o 400 rokov neskôr sa aj vedecky dokázalo, že arzénový preparát naozaj účinne pôsobí pri ničení pôvodcu tejto choroby. Paracelsus tiež vytrhol chirurgiu z rúk ránhojčov a katov a povýšil ju na vedu. Svojimi postupmi dosahoval vynikajúce úspechy, čo mu mnohí vtedajší lekári závideli. Zo zlomyseľnosti začali o ňom rozširovať, že je v spojení so zlými duchmi a diablom, ktorý mu pomáha pri zákrokoch a liečbe. Takéto obvinenie bolo v časoch stredovekého tmárstva veľmi nebezpečné. Paracelsus sa všetkým obvineniam vysmieval, kým nepravníci nedosiahli aspoň to, že musel opustiť bazilejskú univerzitu. Pokojné miesto univerzitného profesora a vzrušujúcu prácu v laboratóriu vymenil za potulný život lekára. Najskôr chodil po Nemecku, neskôr blúdil aj v iných kon-

činách Európy a 29. septembra 1537 sa dostal do Bratislavy. V našom meste ho slávnostne privítali predstavitelia magistrátu a ubytovali u váženého občana Blažena Beheima na vtedajšom Radničnom námestí. Bratislavská komorná kniha zaznamenala zaujímavé údaje o jeho pobyte, ale aj o výdavkoch, ktoré malo mesto s tým spojené. Vyliečil niekoľko ťažkých pacientov, usporiadal sériu prednášok s praktickými ukázkami alchymistického umenia, a najmä iatrochémie.

V Prešporku pobudol takmer mesiac, potom odcestoval do Viedne a odtiaľ do Salzburgu, kde sa chcel na istý čas usadiť. Tu však 24. septembra 1541 za nejasných okolností, len 48-ročný, zomrel, podľa všetkého po atentáte. Nenávisť vtedajších „vedcov“ voči nemu nepoznala hraníc. Paracelsus bol nesmierne pracovitý, zapálený pre medicínu. Vytušil, že chirurgia musí byť samostatnou medicínskou vednou disciplínou. Venoval sa jej cieľavedome, čomu predchádzala dokonalá znalosť anatómie a mnohých vnútorných dejov v organizme. Rovnako prezieravo

postrehol úlohu chémie, farmakológie i biochémie, a to aj v diagnostike chorôb. Bol autorom početných diel z rozličných odborov prírodných vied a medicíny, ako aj diel filozofických.

Na fasáde Primaciálneho paláca zo strany Uršulínskej ulice mu mesto odhalilo reliéfnu pamätnú tabuľu, jej autorom je prešporský rodák Ludwig Mack. Pripomína, že najslávnejší vedec a lekár 16. storočia sa v roku 1537 zdržiaval v Bratislave. (bn)

Foto: bn

Spracované podľa knihy Igora Janotu Slávni ľudia v Bratislave, Vydavateľstvo Marenčin PT (so súhlasom vydavateľstva)

Pieta pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

► prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami

► zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore

► prehratie foto prezentácie zo života zosnulého

► kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba Mlynské Nivy 8 02/52 63 11 81 www.pieta.sk

REDAKCIA

Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava

Šéfredaktorka: Anna Čapková

E-mail: redakcia@banoviny.sk

Telefón: 0902 401 708

Inzercia: Katarína Szedlárová

Telefón: 0903 740 773

E-mail: szedlarova@banoviny.sk

PR reklama

je graficky vyznačená ■

www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny?

Nahláste nám vašu presnú adresu na: **0902 401 708, redakcia@banoviny.sk**

Bratislavské Noviny
vyjdú o mesiac
5. decembra 2025

John Steinbeck	zbavilo buriny	1. časť tajničky	skratka obmeného transportéra	skratka pre incisit	dávna minulosť	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	uskutočnil niečo sľúbené	preberajú z bezvedomia	krém na topánky (zastar.)	túzy	značka pre long ton	ženské meno	Pomôcky: almea, ens, erika, liparit	vychádzajúci zvuk (expr.)	syn kráľa Telamón	5. časť tajničky	pochádzajúca z Ománu
rotačné teleso (geom.)						2. časť tajničky							povraz so slučkou let, lietanie				
týkajúca sa päty						krokmí sa približujem štýl hudby											
skratka lesného závodu			cvrká zmyľilo sa (hovor.)								končí sa (hovor.) rezaním poraň						
súčno, bytie (filoz.)				natri tenkou vrstvou revolvery						slabý spánok Samuel (dom.)							
farmakopea									stenový výčnelok						skr. lesnej správy trojitá koruna		
patriaci ockovi						vyvretá hornina lístok na naliepanie								nervová porucha vlastné krtovi			
Pomôcky: ovoid, alán, peri, viks, rap	cudzí žen. meno ohmatáš (expr.)						orientálna tanečníca belaso						kivi (hovor.) pera (bás.)				
tkaním olemujem							nižšie (bás.) oxid gálnatý					spodok dverí postupne ušlo					pohybujúci sa vo vzduchu
výbežky pevniny do mora					odborník v logike kávový extrakt						petrolej (hovor.) orientálna víla						
japonská lovkynia perlordiek				nedarovať Nina (dom.)						poupratuje ráz parole (lingv.)							
čo, po česky			neosožne, neužitočne výrečná (zried.)												značka neónu morský záliv		
miesto upravené pre športové hry							upravujú varom 3. mesiac v roku							biť, po česky znemožňujú			
Alena (dom.)						trápil osvetlená zorou (bás.)							drobný motýľ skr. podplukovníka				
krajčírka (zastar.)						zajac (det.) vášnivá, náruživá					hovor znova to isté ženské meno						
Pomôcky: tiara, bo-ka, Ajas, ama	stíhajme trestom, trestajme	tu máš 4. časť tajničky			chorľaveli slovíčka							spracúvajú na priadzu hoci, po česky					
zhotovuje tkaninu				zatrepotali (expr.) úder v boxe											skratka pre Inter-City		
solmizačná slabika			klincovací stroj kričkovitá rastlina												skratka pre a iné		
vzťahujúca sa na eben							predložka so 7. pád. udiera (expr.)										
vyrobená zo syra						maškrt (kniž.) mierny cval											
dierkuje, presekáva (hovor.)						pichať rohami Anna (dom.)											
vládca Inkskej ríše					sarmatský jazdec značka kryptónu						skratka pre emeritus						
zamiaučanie																	
citoslovce vyjadrujúce nespokojnosť			striasam														

Poslite do 30.11. 2025 znenie tajničky z krížovky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte spoločenskú rodinnú hru: **Activity Kompakt**, kde pomocou hádania zadávaných pojmov pohybujete figúrkami po hracom poli.

Na konci čaká na hráčov ešte zdolanie poslednej špeciálnej úlohy. Hru zakúpite na www.piatnik.cz
Štatút súťaže nájdete na banoviny.sk.

